

“Ἐγὼ εἶμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,,
(Ἰωάν. ιδ’ 6)

ZQH

ΟΡΘΟΔΟΣΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,,
(Ἰωάν. Γ’ 63)

Ἔτος 104ον | Ἀπρίλιος 2014 | 4278

ΧΡΙΣΤΟΣ: Η ΕΛΠΙΔΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΟΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΣ, ἡ θρησκεία τῆς χαρᾶς, εἶπαμε. Ἀλλὰ καὶ ἡ θρησκεία τῆς ἐλπίδας. Ὅχι τοῦ φόβου, ὄχι τῆς ἀπειλῆς, ὄχι τῆς ἀγωνίας. Τῆς ἐλπίδας ποῦ προσφέρει ἡ πίστιν στὸν ἀναστάντα Κύριο. Ἡ Ἀνάστασις εἶναι ἡ πηγὴ τῆς χριστιανικῆς ἐλπίδας. Τῆς ἐλπίδας ποῦ στηρίζει, ποῦ ἐνθαρρύνει, ποῦ ἀνορθώνει, ποῦ δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ λυγίσει, νὰ συντριβεῖ ἀπὸ τὰ χτυπήματα τῆς ζωῆς, κάτω ἀπὸ τὸ βᾶρος τῆς δοκιμασίας, τοῦ πόνου, τῆς κοινωνικῆς ἀκαταστασίας.

Καὶ ἡ ἐλπίδα αὐτὴ δὲν κυματίζει στὸ κενό. Στηρίζεται στὸν οὐρανό. Γι’ αὐτὸ καὶ εἶναι ἀδιάψευστη. Ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ποῦ συνέτριψε τὶς χάλκινες πύλες τοῦ Ἄδου, ποῦ καταπάτησε τὸν θάνατο μὲ τὴν λαμπροφόρο Ἀνάστασή Του, εἶναι ἡ ἐλπίδα τοῦ κόσμου, χθὲς καὶ σήμερα καὶ στοὺς αἰῶνες. Ἀπὸ τὴν Ἀνάστασή Του προκύπτει ὁ τελικὸς θρίαμβος. Μᾶς τὸν ἔχει ὑποσχεθεῖ ὁ Θεὸς στὴν Ἀποκάλυψη: **«Θὰ ἐξαφανίσει ὁ Θεὸς ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων κάθε δάκρυ καὶ ὁ θάνατος δὲν θὰ ὑπάρχει πιά, οὔτε πένθος οὔτε κραυγὴ θρήνου οὔτε πόνος θὰ ὑπάρχει πιά. Διότι οἱ προηγούμενες θλίψεις καὶ κακοπάθειες πέρασαν πιά γιὰ πάντα. Καὶ εἶπε ὁ Θεός... Ἴδου καινὰ ποιῶ πάντα»** (Ἀποκ. κα’ 4-5).

Ἡ Ἀποκάλυψη, ἐπομένως, ὅπως καὶ ὅλη ἡ Καινὴ Διαθήκη, εἶναι φῶς μέσα στὴ νύχτα τοῦ κόσμου καὶ ὄχι συλλογὴ καταστροφῶν. Εἶναι πράξη ἐλπίδας γιὰ τοὺς μαχόμενους Χριστιανούς, ποῦ βρίσκουν στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ τὴ δύναμιν νὰ ἐλπίζουν. **«Εἶδον ἐν μέσῳ τοῦ θρόνου... ἀρνίον ἑστῆκὸς ὡς ἐσφαγμένον...»** (Ἀποκ. ε’ 6). Σφαγμένο ἀλλὰ ὄρθιο. Ὁ Χριστὸς θανατούμενος καὶ ζωοποιούμενος. Θρόνος Του τὸ ξύλο τῆς ἀτιμίας. Τὰ τραύματά Του ὅμως πηγὴ θεραπείας. Τὸν Γολγοθᾶ τὸν διαδέχεται πάντοτε ἡ Ἀνάστασις.

Καὶ δὲν εἶναι μόνο ὁ Χριστὸς ἐσφαγμένο Ἀρνίο, ἀλλὰ ὄρθιο. Εἶναι καὶ οἱ πιστοὶ Χριστιανοὶ σφαγμένοι ἀλλὰ ὄρθιοι. **«Ὡς ἀποθνήσκοντες καὶ ἰδοὺ ζῶμεν»** διεκήρυττε ὁ ἀπόστολος Παῦλος. *«Ὅποιον τοῦ μέλλει ἀνάστασις, τὸ Γολγοθᾶ περνάει»*. Σὲ ἐποχὲς δύσκολες, ποῦ καλπάζει ὁ θρίαμβος τοῦ κακοῦ, ποῦ προβάλλει προκλητικὴ ἡ κυριαρχία τῆς ἀνομίας, ἡ ἀνατροπὴ τῆς ἠθικῆς τάξεως, ὁ στραγγαλισμὸς

τοῦ δικαίου καὶ ὁ παραμερισμὸς τῶν δικαίων καὶ γίνονται δυσδιάκριτα τὰ νήματα καὶ ἡ πορεία τῆς Ἱστορίας, ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ καὶ τῆς Ἀναστάσεως, ἔχει ἓνα ἐλπιδοφόρο μήνυμα νὰ μᾶς φέρει.

Καὶ τὸ μήνυμα αὐτὸ μᾶς γεμίζει ἐλπίδα, γιὰτι μᾶς τονίζει, πὼς δὲν εἴμαστε ἔρμαιο τῆς τυφλῆς τύχης. Ἡ ζωὴ μας καὶ ἡ πορεία μας δὲν εἶναι χωρὶς νόημα καὶ δίχως σκοπὸ. Τὸ δραματικὸ στοιχεῖο τῆς Ἱστορίας δὲν εἶναι χωρὶς λύση καὶ χωρὶς ἔκβαση. Ἡ πάλη ἀνάμεσα στὶς δυνάμεις τοῦ φωτὸς καὶ τοῦ σκότους δὲν εἶναι ἀέναη. Ἔχει ἀρχὴ καὶ τέλος. Καὶ ὅσο κι ἂν ἡ πάλη αὐτὴ, ἀνάμεσα στὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ καὶ στὶς ἀντίθετες δυνάμεις, φαίνεται τραγικὴ καὶ ἀμφίρροπη, θὰ ἔλθει στιγμὴ ποῦ ὁ θρίαμβος τοῦ δικαίου, τῆς ἀλήθειας, τῆς ἀρετῆς, θὰ λάμψει.

Αὐτὴ ἡ θεολογία τῆς Ἱστορίας, ἡ θεολογία τῆς ἐλπίδας ἔχει τὴ θεμελίωσή της στὴν Ἀνάστασις.

Χωρὶς τὴν Ἀνάστασις δὲν ὑπάρχει τίποτα. Μάταια ἡ πίστις, παραπλανητικὴ ἡ ἐλπίδα, κενὸ τὸ κήρυγμα, ὁ ἄνθρωπος θλιβερὸς δεσμώτης τῆς ἁμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου. **«Εἰ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται· εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν...»** (Α’ Κορινθ. ιε’ 13-14).

Ὅσοι ἔχουμε στηρίζεται στὸν ἀναστάντα Κύριο τὴν ἐλπίδα, δὲν πρόκειται ποτε νὰ διαψευστοῦμε. Τὴν ἐλπίδα αὐτὴ τὴν ἔχουμε **«ὡς ἄγκυρα τῆς ψυχῆς ἀσφαλῆ τε καὶ βεβαίαν καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ καταπετάσματος»** (Εβρ. στ’ 69). Ἡ ἐλπίδα ἄγκυρα τῆς ψυχῆς μας, στερεωμένη, εἶπαμε, ὄχι σὲ ἀσταθὲς ἔδαφος, ἀλλὰ στὸν οὐρανό, στὸν Χριστό. Ἡ πηγὴ τῆς χαρᾶς μας. Διότι τοῦ λοιποῦ *«κλυδωνιζομένην τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς πνεύμασι τῶν πειρασμῶν πινασομένην ἴσθησι καὶ ἐδραιοῖ καὶ οὐκ ἀφήσῃ πλανᾶσθαι»* (Ζιγαβηνός). Καὶ ὅταν ἡ ψυχὴ ταραζέται καὶ κλονίζεται ἀπὸ τοὺς ἀνέμους τῶν πειρασμῶν, ἡ ἐλπίδα τὴν στερεώνει καὶ τὴν σταθεροποιεῖ καὶ δὲν τὴν ἀφήνει νὰ χαθεῖ.

**“Ὅσοι ἔχουμε στηρίζεται
στὸν ἀναστάντα
Κύριο τὴν ἐλπίδα, δὲν
πρόκειται ποτε
νὰ διαψευστοῦμε.**

«Εγὼ οὐκ ἀπειθῶ οὐδὲ ἀντιλέγω»

(Ἡσαΐα ν' 5)

Τὸ ἀπέραντο, τὸ ἀνέκφραστο μεγαλεῖο τοῦ πάσχοντος Κυρίου, ἔγκειται ἀκριβῶς σ' αὐτό. Στὴν πλήρη ἀποδοχή, τὴν ἐλευθέρη καὶ ἐκούσια, τοῦ θελήματος τοῦ οὐράνιου Πατέρα. Ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς καὶ ὡς ἄνθρωπος δέχεται πλήρως τὴν βουλή τοῦ Θεοῦ καὶ ὑπακούει ἀνεπιφύλακτα σ' αὐτή. Ἡ θέλησή του συντονίζεται μὲ τὴν θέληση τοῦ Θεοῦ, ὅσο κι ἂν αὐτὸ στοιχίζει. Στοιχίζει πόνο ἀφάνταστο. Στοιχίζει θάνατο ἐπὶ σταυροῦ.

Στὸ ἅγιο θέλημα τοῦ Πατέρα, ποῦ ἀποσκοπεῖ στὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπαντᾷ: **«Εγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ οὐδὲ ἀντιλέγω»** (Ἡσαΐα ν' 5).

Δὲν ἀπειθεῖ καὶ δὲν ἀντιλέγει καὶ ὅταν στὴ Γεθσημανῆ παρακαλεῖ **«Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο»** (Ματθ. κστ' 39). Δὲν εἶναι ἀντιλογία καὶ ἄρνηση ἢ παράκληση αὐτή. Εἶναι ἔκφραση τοῦ μεγέθους τῆς ὀδύνης, ποῦ ἔσφιγγε τὴν καρδιά του. Γι' αὐτὸ καὶ εὐθὺς ἀμέσως προσθέτει:

«πλὴν οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ, (πάτερ)» (Ματθ. κστ' 39).

Στὸ τέλος, ἐκεῖνο ποῦ ποθεῖ ὁ Λυτρωτὴς εἶναι, νὰ γίνεῖ ὅ,τι θέλει ὁ Θεός.

* * *

«Εγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω». Ἔτσι

προχωρᾷ πρὸς τὸ Πάθος τοῦ ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Ἔτσι ἀγκαλιάζει τὸ Πάθος τοῦ μὲ μιὰ λαχτᾶρα, ποῦ δὲν θὰ μπορέσουμε νὰ συλλάβουμε ποτὲ τὸ βάθος τῆς, τὴν ἔντασή τῆς, τὴν ποιότητά τῆς. Γι' αὐτὸ καὶ ἐκουσίως παραδίδεται στὸ μαρτύριο. Προσφέρει ἐλεύθερα τὸν ἑαυτό του. **«Τὸν νῶτον μου ἔδωκα εἰς μάστιγας, τὰς δὲ σιαγόνας μου εἰς ραπίσματα, τὸ δὲ πρόσωπόν μου οὐκ ἀπέστρεψα ἀπὸ αἰσχύνῃς ἐμπτυσμάτων»** (Ἡσ. ν' 6). Ἐμεῖς θὰ λέγαμε: Μὲ μαστίγωσαν, μὲ ράπισαν. Ἐκεῖνος, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ, λέει: **«Ἐδωκα»** τὸν νῶτον μου,... τὰς σιαγόνας μου... Οὐκ ἀπέστρεψα τὸ πρόσωπόν μου... Τεράστια ἢ διαφορά. Τονίζει ὅτι τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου εἶναι μιὰ ἐλευθέρη, μιὰ τελείως ἐλευθέρη προσφορά Του, μιὰ συνταύτιση τοῦ θελήματός Του μὲ τὸ θεῖο θέλημα. Ἀφοῦ τὸ θέλει ὁ Θεὸς Πατέρας, τὸ θέλω κι ἐγώ. **«Οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω».** Ὑπακούω στὴ βουλή

Του, στὸ σχέδιό Του. Τὸ ζῶ ὡς δικό μου. Ἔστω κι ἂν αὐτὴ ἡ ὑπακοὴ περνᾷ ἀπὸ τὸ μέγιστο μαρτύριο καὶ τὸν πιὸ πικρὸ θάνατο.

* * *

«Εγὼ δὲ ἀπειθῶ, ἐγὼ δὲ ἀντιλέγω!» Ἀπὸ ποῦ ἀκούστηκε αὐτό; Ἀπὸ ποῦ βγήκε μιὰ τέτοια φωνή; Ἀπὸ τὴν καρδιά μου καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά σου. Καὶ ἀπὸ τὴν καρδιά τοῦ κόσμου.

Ἐμεῖς ἀπειθοῦμε, ἀντιστεκόμαστε, ἀντιλέγουμε στὸν Πλάστη μας. Λέμε ὄχι! στὸ θέλημά του, ποῦ εἶναι ἀλήθεια καὶ ζωὴ, ἐκεῖ ποῦ ὁ Χριστὸς εἶπε ναί! Δὲν ὑπακούουμε σ' ἐκεῖνο, ποῦ μᾶς λέει ὁ Κύριός μας. Ὅταν μάλιστα αὐτὸ συνοδεύεται ἀπὸ πόνο, ὅταν ἡ ἀποδοχή του συνεπάγεται μιὰ κάποια θλίψη γιὰ τὴν ψυχὴ μας. Βλέπουμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ σὰν κάτι σκληρὸ καὶ βαρὺ. Σὰν κάτι ξένο καὶ πιεστικό. Μέσα μας ὀρθώνεται ἓνα τεῖχος ἀντιστάσεως. Ἐνας χεῖμαρρος ἀντιλογίας καὶ ἀντιθέσεως. Ἀλλεπάλληλα ὄχι, ἀντιχοῦν στὶς ψυχές μας καὶ στὶς πόλεις μας. Ὁ κόσμος μας εἶναι μιὰ ἔκφραση συνεχοῦς ἀντιλογίας καὶ ἀπειθείας σὲ ὅσα λέει ὁ Θεός.

Καὶ πόσες φορές ὁ σκοτισμένος ἀπὸ τὴν ἁμαρτία ἄνθρωπος ἀρνεῖται καὶ στρέφεται μὲ πάθος κατὰ τοῦ μεγάλου εὐεργέτη του, τοῦ φιλόφρονου Δημιουργοῦ του. Πεισματικὴ ἢ συνεχὴς ἀντιλογία του, ἢ ἀπειθεία του, ἢ ἐπαναστατικότητά του: **«Δὲν θὰ σὲ ποῦμε πατέρα»**, προφέρουν τὰ ἀσεβῆ κείλη του, ἀντλώντας ἀπὸ τὸ ἀκάθαρτο περιεχόμενο τῆς καρδιάς του. **«Δὲν θὰ σὲ ποῦμε Πλάστη πατέρα. Ποθοῦμε λευτεριάς ἀγέρα. Κοντὰ σ' Ἐσένα ἢ σκλαβιά».** Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ἀποστατημένου ἀνθρώπου; **«Πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔστι ποιῶν χρησιότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἐνός... σύντριμμα καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν...»** (Ψαλμὸς ιγ' 3). Ἐξετράπησαν ἀπὸ τὸν ἴσιο δρόμο, ἐξαχρειώθηκαν... καὶ δὲν γνώρισαν εἰρηνικὴ καὶ εὐλογημένη ζωή...

Ἄν τουλάχιστον, μᾶς σταματοῦσε λίγο τὸ Πάθος τοῦ Κυρίου μας! Ἄν ἀφήναμε νὰ μᾶς συγκλονίσει ἢ φωνή του **«ἐγὼ δὲ οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω».** Ἄν μαθαίναμε ἀπὸ Ἐκεῖνον νὰ ἀγαπᾶμε τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ, νὰ τὸ λαχταρᾶμε, νὰ τὸ διψᾶμε σὰν κάτι ἅγιο, ἀληθινὸ καὶ μακάριο. Ἄν, ἀντὶ νὰ εἴμαστε ἐστῆς ἀντιστάσεως, ἀποφασίζαμε νὰ μεταμορφωθοῦμε σὲ ὑπηκόους τοῦ Θεοῦ, σὲ υἱοὺς τοῦ Θεοῦ!

Κύριε, μάθε μας νὰ λέμε με ὅλη μας τὴν τὴν ψυχὴ: **«γεννηθῆτω τὸ θέλημά σου»!**

Κύριε, ἂς εἶναι ἡ καρδιά μας ἔτοιμη, σὲ κάθε σου λόγῳ, σὲ κάθε σου νεῦμα νὰ ἀπαντήσῃ: Ἴδου ἐγώ! **«Οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω...»**

Δὲν ὑπάρχει πιά θάνατος

Ἀλήθεια, ὁ ἄνθρωπος ἔχει μόνο γήινα προβλήματα; Δὲν ὑπάρχουν καὶ ἄλλα θέματα, ποὺ τὸν συγκλονίζουν πιδὸ πολὺ ἀπὸ τὸ φαγητό, τὸν μισθό, τὴν κατοικία; Βεβαίως εἶναι καὶ αὐτὰ προβλήματα. Δὲν εἶναι ὅμως μόνον αὐτά. Καὶ ἀλίμονο ἂν περιορίσουμε τὰ ἐνδιαφέροντα τοῦ ἀνθρώπου μονάχα σ' αὐτά.

Ἡ κοινωνικὴ ἀδικία, ἐπὶ παραδείγματι, εἶναι ἓνα πρόβλημα μεγάλο καὶ συγκλονιστικό. Κάνει τὴ συνείδηση νὰ ἐξεγείρεται καὶ νὰ ἐπαναστατεῖ. Δημιουργεῖ ὅμως λιγότερα προβλήματα στοῦ σύγχρονο ἀνθρώπου ἢ ἠθικὴ ἀθλιότητα καὶ ὁ ξεπεσμός τῆς προσωπικότητας!

Κάνουν λόγο γιὰ προβλήματα συγκλονιστικά. Καὶ μᾶς λένε, πὼς ἡ θρησκεία δὲν μπορεῖ τίποτε νὰ προσφέρει. Θὰ μπορούσαμε ὅμως νὰ ἀντιστρέψουμε τὰ πράγματα καὶ νὰ τοὺς ρωτήσουμε, τί μπορεῖ ὁ ἀθεϊσμός νὰ τοὺς προσφέρει καὶ ποιά ἱκανοποιητικὴ ἀπάντηση νὰ τοὺς δώσει σ' ἓνα ἀπὸ τὰ πιδὸ βασικὰ προβλήματα, ὅπως εἶναι καὶ τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου;

Ἡ μήπως θὰ ἀμφισβητήσουν πὼς ὁ θάνατος ἦταν καὶ εἶναι ἀπὸ τὰ πιδὸ μεγάλα προβλήματα; Ὑπάρχει ἄραγε ἄνθρωπος, ποὺ δὲν στάθηκε μὲ ἀγωνία καὶ τρόμο μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ φάσμα; Πόσοι καὶ πόσοι δὲν πέφτουν σὲ ἀπόγνωση καὶ πανικοβάλλονται καὶ στὴν ἀπλὴ σκέψη του! Σ' ὁποιαδήποτε κοινωνικὴ τάξη κι ἂν ἀνήκει ὁ ἄνθρωπος, εἴτε κατοικεῖ σὲ φτωχικὴ καλύβα εἴτε ζεῖ σὲ πλοῦσια ἀρχοντικά, ἂν δὲν ἔχει λύσει τὸ πρόβλημα τοῦ θανάτου, θὰ εἶναι ὁ πιδὸ δυστυχισμένος. **«Ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμὲν»** ἔγραφε καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος, ἂν δὲν πιστεύουμε στὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶναι καὶ ἐγγύηση τῆς δικῆς μας ἀνάστασης (Α' Κορινθ. ιε' 12-19).

Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικότητα. Ὁ πόθος τῆς ζωῆς· κάτι περισσότερο, ὁ πόθος τῆς αἰωνιότητας καὶ τῆς ἀθανασίας εἶναι τόσο βαθιὰ ριζωμένος μέσα στὴν ψυχὴ, ὥστε εἶναι ἀδύνατο καὶ ἀφύσικο ὁ ἄνθρωπος νὰ τὸν παραγνωρίσει. Θὰ ἦταν στὴν κυριολεξία κάτι τὸ τερατώδες. Θὰ ἰσοδυναμοῦσε μὲ στραγγαλισμὸ τοῦ πιδὸ ἔμφυτου καὶ ζωτικῦ πόθου.

Καὶ αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἄθεοι σὲ στιγμὲς εἰλικρινείας ἀναγκάζονται νὰ ὁμολογήσουν τὴ μεγάλην αὐτὴ ἀλήθεια. Νὰ μιὰ ὁμολογία:

«Ξαναθέτω μὲ μιὰ τρομερὴ ἀγωνία αὐτὸ τὸ πρόβλημα: Ἄραγε ἡ ψυχὴ πεθαίνει καὶ αὐτὴ τελείως; Μοῦ φαίνεται ἀπαράδεκτο, πὼς εἶναι δυνατὸν οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἀγαπᾶς, νὰ πεθαίνουν, χωρὶς ἡ ψυχὴ τους νὰ ὑπάρχει. Δὲν θὰ μπορούσα ἀλήθεια νὰ τὸ δεχθῶ.

»...Ἐλεγα στὸν ἑαυτό μου: Ἄν δὲν ὑπάρχει ψυχὴ ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ ζεῖ καὶ μετὰ ἀπὸ δῶ, τί νόημα τότε μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ μικρὴ ἀγάπη, ποὺ θὰ μεταβληθεῖ σὲ στάχτη μαζί μὲ τὴ δικὴ μας; Τίποτε τὸ σπουδαῖο δὲν θὰ ἦταν. Καὶ δὲν εὔρισκα ὅτι αὐτὴ ἡ ἀγάπη θὰ εἶχε μιὰ διάσταση, ποὺ θὰ μὲ ἱκανοποιούσε. Σ' αὐτὸ

τὸ σημεῖο εἶχα ἀκόμα ἀνάγκη ἀπὸ τὸν Θεό».

Ἔτσι εἶναι. Τί νόημα μπορεῖ νὰ ἔχει μιὰ ζωὴ, ποὺ διαγράφει μιὰ σύντομη τροχιά, γιὰ νὰ βυθιστεῖ τελικὰ στοῦ χάος καὶ τὴν ἀνυπαρξία; Ἄν δὲν ὑπάρχει ἄλλη ζωὴ, τότε ὁ θάνατος εἶναι ὁ ἀπόλυτος κυρίαρχος πάνω στὴ γῆ, ποὺ σέρνει τὰ θλιβερὰ караβάνια τῶν θνητῶν, πίσω ἀπὸ τὸ σκοτεινὸ ἄρμα του. Μιὰ τέτοια θεώρηση εἶναι φυσικό, νὰ γεμίζει τὴν ψυχὴ μὲ ἀγωνία καὶ ἀπόγνωση. Νὰ ἀφαιρεῖ κάθε νόημα ἀπὸ τὴ ζωὴ.

Πόσο διαφορετικὰ ὅμως εἶναι τὰ πράγματα γιὰ τὸν πιστὸ Χριστιανό, ποὺ πιστεύει στὴν Ἀνάσταση, ζεῖ τὴν Ἀνάσταση καὶ ζεῖ ὡς παιδὶ τῆς Ἀναστάσεως! Ἀναστημένη ἀπὸ τώρα ἡ ζωὴ του. Γνωρίζει ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι πέρασμα στὴν ἀνυπαρξία καὶ τὴν ἐξαφάνιση. Μεταβαίνει *«ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν»*. Ὁ ἀναστημένος Χριστὸς σύντριψε τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδῃ καὶ κατάργησε τὸν θάνατο. Ἔδωσε στὴ ζωὴ μιὰ νέα διάσταση, τὴ διάσταση τῆς αἰωνιότητας, ἐκεῖ ὅπου ἀρχίζει μιὰ καινούργια ζωὴ.

Πόσο ἐνισχυτικὴ εἶναι ἡ διαβεβαίωση τοῦ Ἀναστάσιμου Χριστοῦ στὸν κάθε πιστό: **«Μὴ φοβᾶσαι. Ἐγὼ εἶμαι ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος καὶ ὁ ζῶν, ἐκεῖνος δηλαδὴ ποὺ ζεῖ πάντοτε καὶ εἶναι ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς. Καὶ ἔγινα νεκρός. Καὶ νὰ ὅτι τώρα ζῶ εἰς τοὺς αἰῶνες τῶν αἰῶνων. Καὶ ἔχω τὰ κλειδιά τοῦ θανάτου καὶ τοῦ Ἄδῃ»** (Ἀποκάλ. α' 17-18).

Ἡ ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι τὸ προμήνυμα καὶ τῆς δικῆς μας ἀνάστασης. Ἀναγγέλλει τὴν παγκόσμια ἀνάσταση ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ **«πρωτότοκος τῶν νεκρῶν»**, ἢ **«ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων»**. Ἀναστήθηκε πρῶτος ἀπὸ ὅλους καὶ ἔγινε ἡ ἀρχὴ τῆς ἀνάστασης ὅλων τῶν κοιμηθέντων. Ὁ θάνατος δὲν σημαδεύει πιδὸ μὲ τὰ μελανὰ του στίγματα τὴν ἀνθρώπινη πορεία. Ὅποιος στὸ ἐξῆς συνδέει τὴ ζωὴ του μὲ τὸν Χριστὸ καὶ πιστεύει στὸν ἀναστάντα Χριστὸ **«κἂν ἀποθάνῃ ζήσεται»**.

Νὰ γιατί γιὰ τοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς δὲν ὑπάρχει πιδὸ θάνατος οὔτε νεκροταφεῖα. Ὑπάρχει μόνον κοίμηση καὶ κοιμητήρια. Ὑπνος τοῦ σώματος ποὺ προηγεῖται μιὰ ἀνέσπερης ἡμέρας

Ὁ πιστὸς Χριστιανὸς γνωρίζει ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι πέρασμα στὴν ἀνυπαρξία καὶ τὴν ἐξαφάνιση. Ὁ ἀναστημένος Χριστὸς σύντριψε τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδῃ καὶ κατάργησε τὸν θάνατο. Ἔδωσε στὴ ζωὴ μιὰ νέα διάσταση, τὴ διάσταση τῆς αἰωνιότητας.

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τοὺς δώδεκα μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν τὰ μέλλοντα αὐτῷ

συμβαίνειν, ὅτι ἰδοὺ ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ γραμματεῦσι, καὶ κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαίξουσιν αὐτῷ καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν καὶ ἐμπτύσουσιν αὐτῷ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται αὐτῷ Ἰακώβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὁ ἐὰν αἰτήσωμεν ποιήσης ἡμῖν. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· τί θέλετε ποιῆσαί με ὑμῖν; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δός ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε. Δύνασθε

ΚΥΡΙΑΚΗ 6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΩΝ (ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ)

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκου ι΄ 32-45
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. θ΄ 11-14

πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθῆναι; Οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· δυνάμεθα.

Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· τὸ μὲν ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε· τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων οὐκ ἔστιν ἐμὸν δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. Καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ Ἰακώβου καὶ Ἰωάννου. Ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς λέγει αὐτοῖς· οἶδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἀρχεῖν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ μεγάλοι αὐτῶν καταξουσιάζουσιν αὐτῶν· οὐχ οὕτω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὅς ἐὰν θέλη γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάντων δοῦλος· καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.

Ο ΠΑΘΟΣ ΤΗΣ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

«Δὸς ἡμῖν ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου».

Ὁ Κύριος προλέγει τὰ σεπτὰ πάθη του. Τὸ ταξίδι αὐτὸ πρὸς τὴν Ἱερουσαλὴμ εἶναι τὸ τελευταῖο τῆς ἐπιγεῖου πορείας Του. Οἱ ἐχθροὶ του, «κατακρινούσιν αὐτὸν θανάτῳ καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι». Τὸ δράμα βεβαίως αὐτὸ θὰ ἔχει μιὰ ἐκβαση θριαμβευτική. Τὸ σκοτάδι τοῦ Γολγοθᾶ θὰ τὸ διαδεχθεῖ ἡ χαρούμενη αὐγὴ τῆς Ἀναστάσεως. Στὸ ἄκουσμα ὅμως τόσων συγκλονιστικῶν λόγων τὸ αἶτημα τῶν «υἱῶν Ζεβεδαίου», προξενεῖ ἐκπληξν. Παραβλέπουν τὸν πόνο τοῦ Κυρίου καὶ ζητοῦν πρωτοκαθεδρίες. Θέλουν νὰ καθίσουν ὁ ἓνας στὰ δεξιὰ καὶ ὁ ἄλλος στὰ ἀριστερὰ τοῦ Χριστοῦ. Μεγαλεῖα καὶ ἀξιώματα ἐπίγεια διψοῦν καὶ μάλιστα σὲ μιὰ τέτοια ἀκατάλληλη στιγμή. Ἔτσι ἐπισύρουν ἐπάνω τους τὴν ἀγανάκτηση τῶν ἄλλων Μαθητῶν καθὼς καὶ τὴν ἐπίπληξη τοῦ Κυρίου: «οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε». Τὸ πάθος τῆς ἐξουσίας, ἡ φιλοδοξία, γίνεται ἀφορμὴ νὰ ἐκτεθοῦν οἱ «υἱοὶ Ζεβεδαίου». Καὶ πρέπει καὶ ἐμεῖς νὰ τὸ προσέξουμε, γιὰ ὅπως ὅλα τὰ πάθη καὶ αὐτὸ εἶναι ἓνα

ΠΑΘΟΣ ΑΚΟΡΕΣΤΟ

Ποτὲ δὲν χορταίνει ὁ κυριευμένος ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἐξουσίας. Ὁ φιλόδοξος ἄνθρωπος, μαραθωνοδρόμος, σὲ στάση ἐτοιμότητος, δὲν ἡσυχάζει οὔτε στιγμή. Ἡ ψυχὴ του δὲν ικανοποιεῖται μὲ ὅσες θέσεις κατέχει. Θέλει καὶ ὅσες ἀκόμη δὲν κατέχει. Πάντα ἔχει τὸ αἶσθημα τοῦ κενοῦ, νιώθει ἀδειανός. Τάνταλος μυθολογικός πού δὲν ξεδιψᾷ ποτέ. Εἶναι ὁ παντοτεινὰ πεινασμένος, ὁ συνεχῶς διψασμένος. Ἔτσι ἐξηγεῖται ἡ τραγωδία τόσων ἀνθρώπων πού «ἠγάπησαν τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων ἢ τὴν δόξαν τοῦ Θεοῦ». Γι' αὐτὸ εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη ν' ἀκούσουμε καὶ νὰ πραγματοποιήσουμε τὴ θεόπνευστη παραγγελία τοῦ Παύλου. «Μὴ γινώμεθα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλήλοις φθονοῦντες». Ἀδελφοί μου, γράφει στοὺς Γαλάτες, ἄς μὴ γινώμαστε ματαιόδοξοι. Αὐτὸ τὸ πάθος προκαλεῖ φιλονεικίες, φθόνους, ὀξείς ἀνταγωνισμούς, ἔριδες καὶ μάχες. Καὶ ὅπως σημειώνει πάλι ὠραία ὁ φωστῆρας τῆς Καισαρείας, ὁ Μ. Βασίλειος, εἶναι μιὰ ψευτική δόξα πού δὲν ἀνεβάζει στὸν οὐρανό, ἀλλὰ κατεβάζει στὸ χῶμα. Πῶς νὰ χορτάσει τότε ἡ ψυχὴ πού εἶναι πνεῦμα καὶ

πλάσθηκε γιὰ τὰ οὐράνια; Ἔτσι λοιπὸν ἐξηγεῖται ἡ τραγωδία τοῦ φιλόδοξου. Κατέχει μιὰ δόξα, κατακτᾷ ἄλλη, ἔπειτα τρίτη, τέταρτη· καὶ ὅμως ὅλο καὶ ζητεῖ, «ἔτι διψᾷ» γιὰτὶ δὲν ἔνυρε τὸ «ἐν οὐτινὸς ἐστὶ χρεία», τὴν δόξα τοῦ Θεοῦ. Τὸ πάθος ὅμως τῆς φιλοδοξίας εἶναι ἀκόμη καὶ

ΠΑΘΟΣ ΟΛΕΘΡΙΟ

Καταστρέφει κάθε σχέση μὲ τὸν οὐρανό, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄλλο τὸ μήνυμα τοῦ Θεοῦ. Ἡ θυσία, ἡ διακονία, πού ζητεῖ ὁ Χριστός, δὲν ἔχουν καμία σχέση μὲ τὴν φιλοπρωτία. Τὸ εἶπε τόσο καθαρὰ σήμερὰ ὁ Κύριος: «Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν». Καταστρέφει ἔπειτα καὶ τὶς ἱερότερες σχέσεις μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. Σπάζει τοὺς ἀγιότερους δεσμούς. Αὐτὸ πού συνέβει μὲ τοὺς Μαθητὲς τοῦ Κυρίου ἐπαναλαμβάνεται πολὺ συχνὰ μέσα στὴν ἱστορία τοῦ κόσμου. «Τὸν ἑαυτὸ μας. Ἐμεῖς πρωτοκαθεδρίες. Τί μᾶς μέλει γιὰ τοὺς ἄλλους». Σκέψεις καὶ φράσεις πού περνοῦν συχνὰ ἀπὸ τὰ χεῖλη τοῦ φιλόδοξου. Ἔτσι ναυαγοῦν φιλίες ἐτῶν. Δεσμοὶ πολὺχρονοὶ κόβονται μὲ τὸ σκληρὸ καὶ ἄσπλαχνο μαχαίρι τοῦ ἐγωισμοῦ. Διχάζεται ἡ Ἐκκλησία. Συγκλονίζονται τὰ ἔθνη. Ὁ ὀλεθρος καὶ ἡ καταστροφὴ θριαμβεύουν στὸν χῶρο τοῦ ἐσωτερικοῦ μας κόσμου. Ὅποιος εἶναι δοῦλος σ' αὐτὸ τὸ «χαλεπώτατο πάθος» τῆς ἐξουσίας, σκοτώνει τὸν ὕπνο του. Δὲν μπορεῖ ὁ δυστυχὴς νὰ κοιμηθεῖ πιά. Ἡ ζωὴ του, οἱ μέρες του εἶναι μιὰ ἀτέλειωτη ἀγρυπνία. Μιὰ συνεχὴς ἀγωνία εἶναι κι' αὐτὲς οἱ νύχτες του. Ἀσφυκτικὴ ἡ πορεία του.

Τὸ πάθος τῆς ἐξουσίας εἶναι καὶ ἀκόρεστο καὶ ὀλεθριο, ὅπως εἶδαμε. Ἀπὸ τὸν ἴλιγγο αὐτῆς τῆς κατάρας ἄς προσευχόμαστε νὰ μᾶς φυλάξει ὁ Πολυεύσπλαχνος. Ὁ ἄνθρωπος ὅταν δουλωθεῖ στὸ πάθος χάνει τὶς ἀνώτερες πνευματικὲς του ἐφέσεις καὶ κυριαρχεῖται ἀπὸ τὸ ζῶδες ἐνστικτο τῆς αὐτοσυντηρήσεως. Τὸ πάθος τῆς ἐξουσίας ἀφαιρεῖ τὴ δύναμη τοῦ αὐτοελέγχου, τυφλώνει τὸν ὀφθαλμὸ τῆς ψυχῆς. Πόσο ὠραία καὶ πόσο ἐπίκαιρη πάντοτε εἶναι ἡ προσευχὴ τῆς Μ. Τεσσαρακοστῆς, πού λέει: «Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου πνεῦμα ... φιλαρχίας μὴ μοι δός». Ὅταν αὐτὸ ζητοῦμε, δὲν ὑπάρχει φόβος νὰ μᾶς λεχθεῖ, «οὐκ οἶδατε τί αἰτεῖσθε».

Πρὸ ἕξ ἡμερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς Βηθανίαν, ὅπου ἦν Λαζάρου ὁ τεθνηκώς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ

Μάρθα διηκόνει· ὁ δὲ Λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων σὺν αὐτῷ. Ἡ οὖν Μαρία, λαβοῦσα λίτραν μύρου νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσμῆς τοῦ μύρου. Λέγει οὖν εἰς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ Ἰουδᾶς Σίμωνος Ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων αὐτὸν παραδιδόναι· διατί τοῦτο τὸ μύρον οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων καὶ ἐδόθη πτωχοῖς; Εἶπε δὲ τοῦτο οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτωχῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτῃς ἦν, καὶ τὸ γλωσσόκομον εἶχε καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβάσταζεν. Εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς· ἄφες αὐτήν, εἰς τὴν ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό. Τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. Ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἐκεῖ ἐστὶ, καὶ ἦλθον οὐ διὰ τὸν Ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. ιβ' 1-18
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Φίλιπ. δ' 4-9

τὸν Λάζαρον ἰδῶσιν ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. Ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ ἄρχιερεῖς ἵνα καὶ τὸν Λάζαρον ἀποκτείνωσιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπήγον τῶν Ἰου-

δαίων καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν Ἰησοῦν. Τῇ ἐπαύριον ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτήν, ἀκούσαντες ὅτι ἔρχεται Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλαβον τὰ βαῖα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· ὦσαννά, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου, ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραήλ. Εὐρών δὲ ὁ Ἰησοῦς ὀνάριον ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθὼς ἐστὶ γεγραμμένον· μὴ φοβοῦ, θύγατερ Σιών· ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. Ταῦτα δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον, ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ὁ Ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅτι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. Ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ ὅτε τὸν Λάζαρον ἐφώνησεν ἐκ τοῦ μνημείου καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον.

Η ΛΑΤΡΕΙΑ

«Ἐλειψε τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξίν αὐτῆς τοὺς πόδας αὐτοῦ»

Στὴ Βηθανία, στὸ σπίτι τοῦ Λαζάρου ἔγιναν τὰ γεγονότα. Ἐκεῖ, τὴν ὥρα τοῦ δεῖπνου, σηκώθηκε ἡ Μαρία, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου καὶ ἔκανε μιὰ ὑπέροχη πράξη. Γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν Εὐεργέτη τοῦ ἀδελφοῦ της ἐπῆρε μία λύτρα μύρου γνήσιου καὶ πολυτίμου, (παρασκευασμένου ἀπὸ τὸ ἀρωματικὸ φυτό ποὺ λέγεται νάρδος), καὶ ἄλειψε τὰ πόδια τοῦ Ἰησοῦ. Ὅλο τὸ σπίτι γέμισε ἀπὸ τὴν εὐωδία τοῦ μύρου. Ἡ πράξη αὐτὴ τῆς Μαρίας δὲν ἦταν μιὰ ἀπλὴ φιλοφροσύνη. Ἦταν κάτι ὑψηλότερο, ἦταν πράξη λατρείας πρὸς τὸν νικητὴ τοῦ θανάτου, πρὸς αὐτὸν τὸν Κύριο. Καὶ ὁ πιστὸς πρέπει πάντα νὰ λατρεύῃ τὸν Θεό. Ἡ λατρεία εἶναι τὸ κλίμα, εἶναι ἡ ἀτμόσφαιρά του.

ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΦΡΙΚΤΟ

ὀνομάζεται ἡ χριστιανικὴ λατρεία. Καὶ πρὸ πάντων ἡ θεία Εὐχαριστία ποὺ τελεῖται κατὰ τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας. Ἐκεῖ ὁ Χριστιανὸς αισθάνεται τὸν Θεὸ πιὸ βαθιά. Νιώθει ἕνα δέος, ἕνα ἱερὸ ρίγος ποὺ περνᾷ ὅλο κληρο τὸ σῶμα του. «*὘ν ταῖς λαμπρότησι τῶν ἁγίων σου, πῶς εἰσελεύσομαι ὁ ἀνάξιος;*» λέει ταπεινὰ ἡ ἀνθρώπινη γλώσσα. Πῶς νὰ τολμήσω, Κύριε, νὰ σὲ ἀτενίσω; Πῶς νὰ σὲ δεχθῶ θεϊκὸ ἄνθρακα μέσα μου; Κανένας ἄνθρωπος, Θεέ μου, δὲν εἶναι ἄξιος νὰ σταθεῖ ἐμπρὸς σου.

Καὶ ἡ Μαρία, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Λαζάρου, ἡ ἀγνὴ αὐτῆς παρθένος, μὲ ἀπέραντο σεβασμὸ πρόσφερε τὴν ταπεινὴ της λατρεία πρὸς τὸν Κύριο καὶ Θεό της. Τὸ δῶρο της εἶναι τὸ πολυτιμότερο ποὺ μπορούσε νὰ προσφέρει. Χύνει τὸ μύρο μὲ πολλὴ εὐλάβεια στὰ πόδια τοῦ Χριστοῦ. Ξεπλέκει τὰ μαλλιά της καὶ μὲ αὐτὰ σπογγίζει τὰ πόδια τοῦ Κυρίου. Δὲν τὴν ἀπασχολεῖ ἡ σκέψη ὅτι ἡ πράξη αὐτὴ εἶναι ταπεινωτικὴ γιὰ μιὰ γυναίκα. Ἐμπρὸς τὸν παντοδύναμο Θεὸ πῶς νὰ μὴ ταπεινωθεῖ;

Ἔτσι ἔνωσαν τὴ λατρεία ὅλοι οἱ ἅγιοι τοῦ Θεοῦ. Γι' αὐτὸ ἱερὰ σιγὴ, ἁγία σιωπὴ τοὺς κατεῖχε ὅταν ἐκύκλωναν τὸ ἅγιο θυσιαστήριο καὶ εἰσείρχοντο εἰς τὸν ναὸ

τοῦ Κυρίου. Πῶς νὰ μιλήσουν ὅταν ἀκοῦνε τὸ «*στῶμεν καλῶς, στῶμεν μετὰ φόβου!*» Εἶναι νοητὸ τὴν ὥρα αὐτὴ νὰ χαλαρώνεται ἡ γλώσσα καὶ νὰ φλυαρεῖ, τὸ μάτι νὰ στρέφεται δεξιὰ-ἀριστερὰ καὶ νὰ μαρτυρεῖ ὅτι ἡ ψυχὴ δὲν εἶναι σὲ ἀπόλυτη εὐλάβεια; Ἄς μὴ λησμονοῦμε ὅτι μπροστά μας εἶναι τὸ φρικτὸ Μυστήριον, ποὺ μὲ λαχτάρα καὶ ἀγάπη τὸ ἀντικρύζουμε, ἀφοῦ εἶναι συγχρόνως καὶ **ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΠΟΥ ΘΕΛΓΕΙ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ**

Τὴν ὥρα τῆς λατρείας αισθανόμαστε τὸν Κύριο ὄχι μόνο ὡς κάτι ποὺ εἶναι ἀπείρωσ μεγάλο καὶ ὑψηλό, ἀλλὰ καὶ ὡς ἕνα Πρόσωπο ποὺ μᾶς εἶναι πολὺ οἰκεῖο. Τὴν ὥρα ποὺ λατρεύουμε τὸν «**Κύριο τῶν Δυνάμεων**» μέσα στὰ βάθη τῆς ψυχῆς μας ὑπάρχει καὶ μιὰ κρυφὴ χαρὰ, γιὰτὶ αὐτὸς εἶναι ἡ «**κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας**». Εἶναι ὁ ἀδελφός μας ὁ πρωτότοκος ποὺ τόσο μᾶς ἀγάπησε, ὥστε καὶ τὸ Αἷμα του τὸ ἅγιο ἔχυσε γιὰ τὸν καθένα μας. Ἔτσι λοιπὸν ἀποκτοῦμε ἕνα αἶσθημα συγγενείας. Εἴμαστε γένος Θεοῦ, υἱοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ. Αὐτὴ ἡ πνευματικὴ συγγένεια, μᾶς δημιουργεῖ καὶ τὸ αἶσθημα τῆς ἐμπιστοσύνης. «**Πάτερ ἡμῶν**» τοῦ λέμε καὶ εἰρνεύει ἡ ψυχὴ μας. Χαρὰ γεμίζει τὴν καρδιά μας. «*Ἐθελῶς πόθω με Χριστὲ καὶ ἠλλοιώσας τῷ θεῷ σου ἔρωτι*» ἀναφωνεῖ ὁ πιστὸς Χριστιανός. Τότε λατρεύει ἀληθινὰ τὸν ἀγαπημένο της. Ὅταν μάλιστα κοινωνεῖ τὸ σῶμα καὶ τὸ αἷμα τοῦ Κυρίου.

Μόνον ὅταν ἀγαπήσουμε καὶ ἐμεῖς τὸν Θεό, ὅπως τὸν ἀγάπησε ἡ οἰκογένεια τοῦ Λαζάρου, θὰ τὸν αισθανθοῦμε βαθιὰ καὶ θὰ τὸν λατρεύσουμε. Ἡ καρδιὰ θὰ λατρεύει τὸν Δημιουργὸ ὄχι τὰ δημιουργήματα καὶ τὰ εἶδωλα ποὺ καλύπτουν τὴ θέα τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰουδᾶς μὲ τὶς ἀντιρρήσεις του γιὰ τὴν ἀληθινὴ λατρεία τοῦ Κυρίου μᾶς παραμονεύει. Ἄς μὴ τοῦ δώσουμε ὅμως σημασίαν. Ἄς λατρεύσουμε ἀληθινὰ τὸν «*ἐρχόμενον ἐπὶ τὸ ἐκούσιον πάθος*» Βασιλιά μας. Καὶ ἄς πλημμυρίσει ἡ ψυχὴ μας ἀπὸ τὴ χαρὰ καὶ τὸ θρίαμβο τοῦ λυτρωμοῦ μας.

Ἡ πρώτη Ἀνάσταση

Ἄκουσα γιὰ τὴν πρώτη ἀνάσταση. Ὑπάρχει καὶ δευτέρη; Ποιὰ εἶναι ἡ πρώτη; Οἱ Χιλιαστὲς μᾶς λένε, πὼς θὰ ἀναστῆθοῦμε στὴ γῆ αὐτὴ καὶ ἐδῶ θὰ ζήσουμε χίλια χρόνια καὶ θὰ ἰδρῦσει ὁ Χριστὸς ἐδῶ τὴ γίνην βασιλεία Του. Τί μᾶς λέει ἡ Ἁγία Γραφή;

Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης στὴν Ἀποκάλυψη στὸ 20ό κεφάλαιο στὸν 6ο στίχο γράφει: **«Μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ· ἐπὶ τούτων ὁ δεύτερος θάνατος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν...»** Μακάριος καὶ ἅγιος, δηλαδή, εἶναι ἐκεῖνος, ποὺ θὰ ἔχει μέρος στὴν πρώτη, στὴν πνευματικὴ ἀνάσταση. Ἐπάνω σ' αὐτοὺς δὲν ἔχει καμιὰ ἐξουσία ὁ δεύτερος θάνατος (ὁ πλήρης καὶ αἰώνιος χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸν Θεό).

«Μακάριος καὶ ἅγιος...» Ἐδῶ ἔχουμε τὸν πέμπτο μακαρισμὸ τῆς Ἀποκάλυψης. Ἐναν ἀπὸ τοὺς πῖο σημαντικοὺς μακαρισμοὺς, ποὺ μᾶς δίνει τὸ μυστικὸ καὶ τὶς διαστάσεις τῆς ἀληθινῆς εὐτυχίας. Δίνει ἀπάντηση στὴν ἀναζήτηση κάθε ψυχῆς γιὰ τὸ μυστικὸ τῆς βαθιᾶς χαρᾶς. Ἄς μὴν αὐταπατώμεθα, μᾶς λέει ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Δὲν ὑπάρχει εὐτυχία μακριὰ ἀπὸ τὴν πηγὴ της, τὸν Θεό. Ποιοὶ εἶναι οἱ ἀληθινὰ εὐτυχισμένοι; Εἶναι αὐτοὶ ποὺ παίρνουν μέρος στὴν ἀνάσταση τὴν πρώτη.

Ἀλλὰ ποιὰ εἶναι αὐτὴ ἡ ἀνάσταση ἡ πρώτη; Μᾶς τὴν ἔχει διευκρινίσει τόσο ξεκάθαρα ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Δὲν πρόκειται γιὰ τὴν χιλιετῆ γίνην καὶ ὑλιστικὴ βασιλεία τῶν Χιλιαστῶν. Πλανεμένοι οἱ ἴδιοι, μᾶς λένε, πὼς θὰ ἀναστῆθοῦμε στὴ γῆ αὐτὴ καὶ θὰ καλοπερνᾶμε γιὰ χίλια χρόνια. Ὅχι. Πρόκειται γιὰ τὴν πνευματικὴ ἀνάσταση, ποὺ ἤδη πραγματοποιεῖται. Ἡ ἐπιστροφή μιᾶς ψυχῆς ἀπὸ τὴν ἁμαρτία στὴν ἀρετὴ, στὸν Θεό, εἶναι ἀνάσταση ἀπὸ τὸν θάνατο στὴ ζωὴ. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος φθάνει στὸ σημεῖο νὰ θεωρεῖ τὴν ἀνάσταση αὐτὴ σὰν τὸ πῖο μεγάλο θαῦμα, πῖο μεγάλο καὶ ἀπὸ τὴν ἀνάσταση νεκροῦ. Καὶ ἔτσι εἶναι.

Αὐτὲς οἱ πνευματικὲς νεκραναστάσεις εἶναι τὸ πῖο μεγάλο γεγονός σὲ οὐρανὸ καὶ γῆ. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος μᾶς εἶπε, πὼς **«χαρὰ ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι»**. Οἱ οὐρανοὶ πανηγυρίζουν ὄχι γιὰ τὴν ἀνάσταση ἐνὸς νεκροῦ, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀνάσταση ἐνὸς ψυχικὰ νεκροῦ, ποὺ μὲ τὴ μετάνοια ἀλλάζει ζωὴ.

«Μὴ ζητᾶς νὰ δεῖς σημεῖα, ἀλλὰ υγεία ψυχῆς. Μὴ ζητᾶς νὰ δεῖς ἓνα νεκρὸ νὰ ξανάρχεται στὴ ζωὴ. Διότι ἔμαθες τώρα, πὼς ὀλόκληρη ἡ οἰκουμένη ἀνίσταται.

Μὴ ζητᾶς νὰ δεῖς ἓνα τυφλὸ νὰ θεραπεύεται, ἀλλὰ κοίτα τώρα πόσοι ἀποκιοῦν τὸ φῶς τους καὶ βρίσκουν τὴν πῖο σπουδαία καὶ χρήσιμη ὄραση, τὴν πνευματικὴν.

«Νεκρὸς ἦν καὶ ἀνέζησεν», εἶπε ὁ Κύριος γιὰ τὸν ἄσωτο υἱὸ ἀπὸ τὴ στιγμὴ, ποὺ ἐγκατέλειψε τὸ χοιροστάσιο καὶ γύρισε στὸ σπίτι τοῦ πατέρα καὶ μετανόησε καὶ ἄλλαξε ζωὴ. Νεκρὸς εἶναι καὶ ἀνασταίνεται καὶ ξαναζεῖ ὁ κάθε ἁμαρτωλὸς ἀπὸ τὴ στιγμὴ, ποὺ συναισθάνεται τὸ κατάντημά του καὶ σηκώνεται ἀπὸ τὴν πτώση του καὶ παύει νὰ δουλεύει στὰ τυραννικὰ πάθη. Νὰ γιατί καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: **«Ἐγειρε ὁ καθεύδων καὶ ἀνάστα ἐκ τῶν νεκρῶν καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ Χριστός»** (Εφεσ. ε' 14). Σήκω ἔπάνω. Ξύπνα ἀπὸ τὸν πνευματικὸ σου λήθαργο, σὺ ποὺ κοιμᾶσαι τὸν ὕπνο τῆς ἁμαρτίας. Ἀναστήσου ἀπὸ τὴ νέκρα καὶ τὸν θάνατο, στὸν ὅποιο σὲ ἔρριξε ἡ ἁμαρτωλὴ ζωὴ. Καὶ θὰ σὲ φωτίσει ὁ Χριστός.

Ἐπανελημμένως, λοιπόν, τονίζεται στὴν Ἁγία Γραφή, ὅτι ἡ ἁμαρτία εἶναι θάνατος, ὁ θάνατος. Καὶ ἡ ἀνταπόκρισή μας στὸ προσκλητήριο τοῦ Θεοῦ, γιὰ νὰ τὴν ἀπαρνηθοῦμε, εἶναι ἀληθινὴ ἀνάσταση. Εἶναι συμμετοχὴ μας σ' αὐτό, ποὺ ὀνομάζει ἡ Ἀποκάλυψη **«ἀνάσταση πρώτη»**.

Αὐτὴ τὴν ἔννοια τὴν τονίζουν ἰδιαίτερα οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ σωματικὸς θάνατος πάει πᾶ σὲ πολὺ δευτέρη μοῖρα. **«Εἷς θάνατος ἡ ἁμαρτία. Ψυχῆς γὰρ ὄλεθρος»** (Γρηγόριος Θεολόγος). Καὶ ὁ Μ. Βασίλειος προσθέτει: **« Ὑπὲρ ἁμαρτίας κλαῖε... Αὕτη θανάτος ἔστι τοῦ ἀθανάτου»**. Γιὰ τὴν ἁμαρτία μονάχα νὰ κλαῖς. Αὐτὴ θανατῶνει πνευματικὰ τὸ ἀθάνατο στοιχεῖο μας, τὴν ψυχὴ μας.

Ἡ τοποθέτηση αὐτὴ εἶναι ἰδιαίτερα σημαντική, γιατί δίνει πᾶ ἄλλες διαστάσεις καὶ στὸ βιολογικὸ φαινόμενο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ οὐσιαστικὴ διαφορὰ δὲν εἶναι πᾶ ἀνάμεσα στὴν παρούσα καὶ στὴν ἄλλη ζωὴ, ἀλλὰ στὸ πὼς ζεῖ κανεὶς αὐτὴ τὴ ζωὴ, ὡς προετοιμασία γιὰ τὴν ἄλλη.

Ὁ ἄνθρωπος ζεῖ τὴν ἀνάσταση ἢ τὸν θάνατο, τὴ νέκρωση ἢ τὴ ζωὴ ἀπὸ τώρα. Ὅταν ζεῖ χωρισμένος ἀπὸ τὸν Θεό, τότε ἡ παρούσα ζωὴ δὲν εἶναι γι' αὐτὸν παρὰ μιὰ νεκρὴ ζωὴ. Γι' αὐτὸν δὲν μεσολαβεῖ θάνατος. Ζεῖς ἀπὸ τώρα **«ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου»**. Ὁ φυσικὸς θάνατος ἔρχεται ἀπλῶς, γιὰ νὰ ὀριστικοποιήσει τὸν προϋπάρχοντα πνευματικὸ θάνατο.

Ἀντίθετα ἐκεῖνος ποὺ ζεῖ ἐνωμένος μὲ τὸν Χριστό, αἰσθάνεται **«ὡς ἐκ νεκρῶν ζῶν»**. Ζεῖ τὴν πρώτη ἀνάσταση. Ζεῖ ἀναστημένος. Ἀναστημένος γιὰ πάντα.

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΒΛΕΜΜΑ ΣΟΥ, ΙΗΣΟΥ

Κύριε, δυο χιλιάδες χρόνια πέρασαν από τότε, πού ανέβηκες στο Σταυρό Σου. Και από εκεί, σαν από αιώνιο και παγκόσμιο παρατηρητήριο, παρακολουθείς την ασταμάτητη πορεία της ανθρωπότητας. Οί άνθρωποι, οί πολιτισμοί, οί αιώνες έρχονται και φεύγουν. Σὺ, ὅμως, Σταυρωμένε μου Ἰησοῦ, μένεις ἐκεῖ ψηλά νὰ μᾶς παρατηρεῖς σιωπηλὸς, μὲ τὸ ἰλαρὸ Σου βλέμμα. Καὶ βλέπεις. Κάτω καὶ ἔμπρὸς ἀπὸ τὸν Σταυρὸ Σου παίζεται τὸ δράμα τῆς ἀνθρώπινης ἱστορίας δυο χιλιάδες χρόνια τώρα.

Τὰ εἶδες ὅλα ὅσα ἔγιναν στοὺς αἰῶνες πού πέρασαν. Εἶδες γνήσιους μαθητὲς καὶ φλογεροὺς ὁμολογητὲς Σου νὰ βαστάζουν **«τὸ ὄνομά Σου ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων»** (Πράξ. θ' 15). Εἶδες ὅμως καὶ ἀρνητὲς Σου νὰ Σὲ χλευάζουν, νὰ Σὲ εἰρωνεύονται καὶ νὰ Σὲ βλασφημοῦν. Εἶδες αἱμοσταγεῖς αὐτοκράτορες νὰ ξεσηκώνονται καὶ νὰ ὀρμοῦν ἐναντίον Σου, γιὰ νὰ Σὲ γκρεμίσουν ἀπὸ τὸν θρόνο τοῦ Σταυροῦ Σου (Ψαλμ. β'). Εἶδες καὶ πιστοὺς βασιλεῖς νὰ γονατίζουν ταπεινὰ μπροστὰ στὸ θρόνο Σου καὶ μὲ ἀπέραντη ἀφοσίωση νὰ καταθέτουν τὸ ἀδαμαντοκόλλητο στέμμα τους κοντὰ στὸ ἀκάνθινο στεφάνι Σου. Εἶδες ἀκόμη στοὺς αἰῶνες πού ἔφυγαν, τὴν ἀθλιότητα καὶ τὴν ἀμαρτωλότητα τῆς ἀνθρωπότητας, ὅσο κανεὶς ἄλλος. Εἶδες νὰ κυβερνᾷ τὸ ψέμα, ἡ ἀδικία καὶ τὸ μίσος καὶ νὰ διώκεται ἡ ἀλήθεια, ἡ δικαιοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν πέρασε οὔτε μιὰ μέρα χωρὶς νὰ δεῖς συγκρούσεις, πολέμους καὶ αἱματοχυσίες.

Καὶ νὰ τώρα. Καὶ μεῖς, οἱ ἄνθρωποι τοῦ 2014, νιώθουμε τὸ βλέμμα Σου νὰ εἶναι προσπλωμένο ἐπάνω μας. Ἀπὸ τὸ σταθερὸ καὶ αἰώνιο παρατηρητήριο τοῦ Σταυροῦ Σου μᾶς παρακολουθεῖς. Ἀδύνατο νὰ ξεφύγουμε τὸ σιωπηλὸ, ἤρεμο, διαπεραστικὸ βλέμμα Σου. Βλέπεις ὅλους καὶ ὅλα.

Μᾶς βλέπεις ὅλους. Ξέρεις τὰ ἐνδιαφέροντά μας, τὶς ἐπιδιώξεις μας, τοὺς πόθους μας. Βλέπεις τὶς καρδιές μας. Εἶναι μικρές, χωρὶς ἀγάπη, χωρὶς συμπόνια. Βλέπεις τὰ ἔργα τῶν χειρῶν μας. Πόσο συχνὰ δὲν εἶναι στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ τῆς δικῆς μας ἐπιτυχίας καὶ προβολῆς! Παρατηρεῖς ἀκόμη μὲ πόνο τὶς αἱματοχυσίες στὸν πλανήτη μας, τὶς φωτιές πού ἀναψαν οἱ σκοπιμότητες τῆς ἀκάθαρτης διπλωματίας καὶ τοῦ συμφεροντολογισμοῦ. Καὶ θλίβεσαι ἰδιαίτερα γιὰ τὸ κατάντημα τοῦ δυτικοῦ κόσμου. Θλίβεσαι προπαντὸς γιὰ τοὺς μαθητὲς Σου, τοὺς ἀξιωματοῦχους τῆς Ἐκκλησίας Σου, πού συχνὰ δὲν εἶναι **«ἄλας τῆς γῆς»**, δὲν εἶναι **«φῶς ἐπὶ τὴν λυχνίαν»**.

Ὅλα τὰ βλέπεις, Σταυρωμένε μου Ἰησοῦ. Δὲν εἶσαι ὅμως ἕνας ἀπλὸς παρατηρητὴς τῆς μηχανοποιημένης ζωῆς μας, τῆς ἀγωνίας καὶ τοῦ ἄγχους, πού κατατρῶνε τὴν καρδιά μας. Ἀλλὰ οὔτε κι ἕνας ἀδυσώπητος κριτὴς τῆς ἀφροσύνης μας καὶ τῆς ἀμαρτωλότητάς μας. Τὸ παρατηρητήριο τοῦ Σταυροῦ Σου, δὲν εἶναι βῆμα δικαστικὸ. Εἶναι ὁ αἰώνιος

ἄμβωνας τῆς ἀπέραντης ἀγάπης. Εἶναι ὁ **«θρόνος τῆς χάριτος»** στὸν ὁποῖο προσερχόμαστε **«ἵνα λάβωμεν ἔλεον καὶ χάριν εὐρωμεν εἰς εὐκαιρον βοήθειαν»** (Εβρ. δ' 16). Τὸ βλέμμα Σου εἶναι τὸ βλέμμα τῆς θείας φιλανθρωπίας.

Καθὼς μᾶς ἀτενίζει ψηλὰ ἀπὸ τὸν Σταυρὸ Σου νὰ ζοῦμε μέσα στὸν ἴλιγγο τῆς ταχύτητας καὶ τῆς ὑλοφροσύνης, ἡ ἀγωνία Σου γιὰ τὸν κόσμο μας μεγαλώνει ἀφάνταστα. Καὶ γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ διακόπτεις τὴ σιωπὴ Σου καὶ ἀπὸ τὰ στεγνωμένα χεῖλη Σου ἀκούγεται ἡ κραυγὴ τοῦ θεοῦ πόθου Σου, **«διψῶ»**. Ναί, διψᾷς, ὅσο τίποτε ἄλλο τὴ σωτηρία ὄλων μας. Καὶ εἶσαι ἔτοιμος, ἂν σοῦ τὴ ζητήσουμε, νὰ ἀπλώσεις τὰ τρυπημένα χέρια Σου, γιὰ νὰ σώσεις ἐμᾶς **«τὰ ἀπολωλότα πρόβατα»** ἀπὸ τὸν γκρεμὸ τῆς καταστροφῆς καὶ τοῦ χάους.

Γι' αὐτὸ καὶ ὅσοι πιστεύουμε στὴ δίψα τῆς ἀγάπης Σου, γονατιστοὶ μπροστὰ στὸ θρόνο τῆς μακροθυμίας Σου, στὸν τίμιο Σταυρὸ Σου, σὲ ἰκετεύουμε:

Ἔλα, Κύριε, νὰ λυτρώσεις τὶς καρδιές μας, νὰ φωτίσεις τὸ νοῦ μας, νὰ καθοδηγήσεις τὴ ζωὴ μας.

Ἔλα νὰ συγχωρεῖς τὶς ἀμαρτίες μας, νὰ ἀφαιρέσεις τὸ βαρὺ φορτίο τῶν ἀνομιῶν μας. Νὰ μᾶς συμφιλιώσεις μὲ τὸν οὐράνιο Πατέρα Σου. Διῶξε τὸ φόβο καὶ ξερίζωσε τὴν ἀγωνία ἀπὸ τὶς καρδιές. Στερῶσε τὶς ψυχές μας στὴν εἰρήνη καὶ τὴν ἀγάπη Σου.

Ἐνωσε τὸν διαιρεμένο κόσμο μας,

τὸν διασπασμένο Χριστιανισμό μας.

Ἔλα, Κύριε, στὴν Ἑλλάδα μας, στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά, στὰ σπίτια μας, στοὺς ναοὺς μας, στὸ Κοινοβούλιο, παντοῦ. Ἔλα νὰ σταματήσεις τὶς διαμάχες, τὶς ἀντεκδικήσεις, τοὺς ἀλληλοσπαραγμοὺς καὶ φέρε τὴ δικὴ Σου εἰρήνη. Σταμάτησε τὸ κύμα τῆς διαφθορᾶς, τῆς βίας, τοῦ ἐγκλήματος. Λάλησε ἀγαθὰ στὶς καρδιές τῶν ἀρχόντων μας, γιὰ νὰ μονιάσουν καὶ νὰ θέτουν πάνω ἀπὸ τὸ κομματικὸ τους τὸ ἔθνικὸ συμφέρον, τὸ καλὸ τῆς Πατρίδας μας.

Κάνε μας νὰ συναισθανθοῦμε τὸ μέγεθος καὶ τὸ νόημα τῆς θυσίας Σου, τὴν ἄπειρη ἀγάπη Σου. Αὐτὴ νὰ μᾶς πλημμυρίσει, ὥστε μὲ ἀγνὴ καρδιά καὶ καθαρὰ χεῖλη, νὰ σοῦ ποῦμε: *«Προσκυνοῦμεν σου τὰ πάθη, Χριστέ. Δεῖξον ἡμῖν καὶ τὴν ἔνδοξόν σου Ἀνάστασιν»*.

**Κύριε, ἀκόμα καὶ
πάνω στό Σταυρό,
διακόπτεις τὴ σιωπὴ
Σου καὶ ἀπὸ τὰ στε-
γνωμένα χεῖλη Σου
ἀκούγεται ἡ κραυγὴ
τοῦ θεοῦ πόθου Σου,
«διψῶ». Ναί, διψᾷς,
ὅσο τίποτε ἄλλο τὴ
σωτηρία ὄλων μας.**

Ἐν ἀρχῇ ἦν ὁ Λόγος, καὶ ὁ Λόγος ἦν πρὸς τὸν Θεόν, καὶ Θεὸς ἦν ὁ Λόγος. Οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν Θεόν. Πάντα

ΚΥΡΙΑΚΗ 20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. α' 1-17

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. α' 1-8

αὐτὸν οὐ παρέλαβον. Ὅσοι δὲ ἔλαβον αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα Θεοῦ γενέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ

δι' αὐτοῦ ἐγένετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἓν ὃ γέγονεν. Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν ἀνθρώπων. Καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος ἀπεσταλμένος παρὰ Θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάννης· οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ. Οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ περὶ τοῦ φωτός. Ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον. Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. Εἰς τὰ ἴδια ἦλθε, καὶ οἱ ἴδιοι

ὄνομα αὐτοῦ, οἱ οὐκ ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ Θεοῦ ἐγεννήθησαν. Καὶ ὁ Λόγος σὰρξ ἐγένετο καὶ ἐσκήνωσεν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρός, πλήρης χάριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ αὐτοῦ καὶ κέκραγε λέγων· οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὃ ὀπίσω μου ἐρχόμενος ἔμπροσθέν μου γέγονεν ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ χάριτος· ὅτι ὁ νόμος διὰ Μωϋσέως ἐδόθη, ἡ χάρις καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο.

ΜΗΝΥΜΑ ΑΦΘΑΡΣΙΑΣ

«Ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν».

Τὸ Πάσχα εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἢ «*ἐορτὴ ἐορτῶν καὶ ἡ πανήγυρις τῶν πανηγύρεων*» ὅπως ψάλλει ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Ἡ Ἀνάστασις διακηρύττει ὅτι ὁ «*Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν*» καὶ ἠγέρθη ὡς Λυτρωτὴς καὶ Σωτήρας τῶν ψυχῶν μας. Τρανῆ ἀπόδειξις τῆς θεότητας τοῦ Κυρίου εἶναι ἡ Κυριακὴ αὐτή. Διασαλπίζει ὅτι «*Θεὸς ἦν ὁ Λόγος*». Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ὁ Λόγος, ὅπως τὸν ὀνομάζει σήμερον ὁ θεολόγος Ἀπόστολος, εἶναι Θεός, «*ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν*», εἶχε ἐξ αὐτοῦ τὴ ζωὴ καὶ αὐτὸς ὡς πηγὴ τῆς ζωῆς ἐδημιούργησε καὶ συντηρεῖ κάθε ζωὴ.

Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΕΙΝΑΙ Η ΖΩΗ

Τὸ εἶπε καθαρὰ ὁ Κύριος ὅταν τὴ βραδυὰ τοῦ Μυστικοῦ Δείπνου ἔλεγε πρὸς τοὺς Μαθητάς του: «*Εγὼ εἶμι ἡ ζωὴ*». Ἐγὼ ὁ Διδάσκαλός σας, εἶμαι ἡ πραγματικὴ ζωὴ, ἢ «*κατ' οὐσίαν ζωὴ*». Εἶμαι ἡ ζωὴ ποὺ δὲν τελειώνει ποτέ, ποὺ δὲν παύει ποτέ, ποὺ δὲν θίγεται οὔτε ἐπ' ἐλάχιστον ἀπὸ τὸν θάνατο. «*Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται*». Οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ θὰ σβήσουν κάποτε. Ἡ γῆ θὰ λάβει κάποιον τέλος μιὰ μέρα. Ὁ ὑλικὸς κόσμος ποὺ ἐδημιούργησα θὰ ἔχει ἓνα τέρμα. Ἐγὼ ὁμοῦς ποὺ εἶμαι ἡ ζωὴ θὰ εἶμαι αἰώνιος καὶ ἀτελεύτητος. Τί σημασία ἔχει ποὺ ὁ «*Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς γραμματεῦσι καὶ κατακρινούσιν αὐτῷ θανάτῳ καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτῷ*»; Καὶ τὴν ὥρα ποὺ θὰ με τοποθετοῦν ὁ Ἰωσήφ καὶ ὁ Νικόδημος στὸ μνημεῖο ἐγὼ θὰ εἶμαι «*ἡ ζωὴ ἐν τάφῳ*». Θὰ θανατωθῶ κατὰ σάρκα μόνο. Μὲ τὴν ψυχὴ ὁμοῦς γεμάτη ἀπὸ ζωοποιδὸν δύναμιν ἀνεξάντλητη, θὰ πορευθῶ στὶς ψυχὰς ποὺ εἶναι φυλακισμένες στὸν Ἄδν. Ἐκεῖ θὰ κηρύξω τὸ Εὐαγγέλιο τῆς σωτηρίας. Τὴν τρίτην ὁμοῦς ἡμέρα θὰ ἀναστῆθῶ ἐκ νεκρῶν. Καὶ ἄλλες νεκραναστάσεις εἶδατε, ὅλες ὁμοῦς αὐτὲς ἔγιναν μὲ τὴ δύναμή μου. Κανεὶς μόνος του δὲν ἀναστήθηκε χωρὶς τὴν προσταγὴ μου. Μόνο ἐγὼ μπορῶ νὰ λέω «*ἀναστήσομαι*», διότι «*ἐγὼ εἶμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ*». Ἐὰν ὁ Χριστὸς «*οὐκ ἐγήγερται*», τότε θὰ ἦταν «*ματαία ἢ πίστις ἡμῶν*». Τότε οὔτε ἡ ἁμαρτία θὰ εἶχε καταλυθεῖ, οὔτε ὁ θάνατος θὰ εἶχε καθαιρεθεῖ, οὔτε ἡ κατάρρα ποὺ μᾶς ἐβάρυνε θὰ εἶχε ἀφαιρεθεῖ ἀπὸ ἐπάνω μας. Ἀκόμη θὰ εἴμαστε ἀλύτρωτοι. «*Ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτιαῖς ὑμῶν*» γράφει ὁ Χριστοκῆρυκας Παῦλος.

Ἀλλὰ ὁ Χριστὸς ἀναστήθηκε καὶ «*ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγένετο*» γιατί ἦταν Θεός, γιατί εἶναι ἡ ζωὴ.

Ἐφ' ὅσον ὁμοῦς «*ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν*» εἶναι καὶ «*ζωῆς χορηγός*». Ναί:

Ο ΑΝΑΣΤΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΖΩΟΔΟΤΗΣ

Τὸ ἀπέδειξε ὅταν ἀνάσταινε τὸν υἱὸ τῆς χήρας τῆς Ναὶν καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ Ἰαεῖρου καὶ τὸν τετραήμερο Λάζαρο. Καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος γράφει: Ὁ Χριστὸς εἶναι «*ἀρχὴ, πρωτότοκος ἐκ τῶν νεκρῶν*» δηλαδὴ ὁ πρῶτος ποὺ ἀναστήθηκε ἀπὸ τοὺς νεκρούς, ἢ ἀρχὴ ὄλων ἐκείνων τοὺς ὁποίους θὰ ἀναστήσει ἀπὸ τοὺς νεκρούς, γιατί ἀναστημένος αὐτὸς πρῶτος «*οὐκέτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκέτι κυριεύει*». Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια διασαλπίζει καὶ ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τὴν «*φωταυγὴ νύκτα*» τῆς Ἀναστάσεως ὅταν βάζει στὸ στόμα τοῦ λειτουργοῦ: «*Ἀνέστη Χριστὸς καὶ νεκρὸς οὐδεὶς ἐπὶ μνήματος*». Ἔτσι ἡ ψυχὴ μας δὲν χορταίνει νὰ λέει τὸ «*Χριστὸς Ἀνέστη ἐκ νεκρῶν θανάτῳ θάνατον πατήσας καὶ τοῖς ἐν τοῖς μνήμασι ζωὴν χαρισάμενος*».

Ὁ Δωρεοδότης προσφέρει τὸ ὑψιστο δῶρο τῆς ζωῆς, ὄχι μόνο τῆς φυσικῆς, ἀλλὰ καὶ τῆς πνευματικῆς, τῆς χαρούμενης καὶ εἰρηνικῆς ζωῆς: «*ἵνα ζωὴν ἔχητε καὶ περισσὸν ἔχητε*» διεκήρυξε. Περίσσεια ζωῆς δίνει ὁ Κύριος. Ἀφθονότερη ζωὴ, δηλαδὴ ζωὴ ἀρετῆς, ἀγιασμοῦ, ἐντιμότητος, ἔχουν ὅσοι ζοῦν «*ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ*». Ἡ ψυχὴ μας τότε ζωοποιεῖται πραγματικά, διαφορετικὰ δὲν ζεῖ. Μακρὰν τοῦ Θεοῦ ὁ ἄνθρωπος φυτοζωεῖ. Κινεῖται, βαδίζει, ἐργάζεται καὶ ὁμοῦς δὲν ἔχει ζωὴ οὐσιαστικὴ μέσα του. Εὐρίσκεται κάτω ἀπὸ τὸ κράτος τῆς ἁμαρτίας ποὺ εἶναι θάνατος. Γι' αὐτὸν ἔχουν ἰσχύ οἱ λόγοι ποὺ ὁ ἴδιος εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης γράφει στὴν Ἀποκάλυψή του: «*ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῆς καὶ νεκρὸς εἶ*». Νομίζεις πὼς ζεῖς καὶ ὁμοῦς εἶσαι νεκρός. Εἶσαι ἓνας παγωμένος ἄνθρωπος γιατί στὸ κέντρο τῆς καρδιάς σου δὲν ἔχεις τὸν Ζωοδότη, ἀλλὰ τὴν ἁμαρτία, ποὺ σὲ κυβερνάει. Ὅποιος ὁμοῦς Χριστιανὸς ζεῖ τὸν Ἀναστάντα Κύριο ἀπὸ τὴ ζωὴ αὐτή, αὐτὸς «*μεταβαίνει ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωὴν*». Ἀφοῦ νίκησε με τὴν μετάνοια τὸν ἠθικὸ θάνατο καὶ λυτρώθηκε, ὁ φυσικὸς θάνατος, ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ σῶμα χάνει τὴν πίκρα του καὶ τὸ φαρμακερὸ κεντρί του, γιατί ἡ ψυχὴ τότε ζεῖ μὲ τὸν Χριστό.

Ούσης όψίας τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μιᾶς τῶν σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΟΥ ΘΩΜΑ

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. κ' 19-31
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. ε' 12-20

τῶν ἡλῶν, καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευράν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτώ πάλιν ἦσαν

διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ λέγει αὐτοῖς· εἰρήνη ὑμῖν. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευράν αὐτοῦ. Ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον. Εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν· εἰρήνη ὑμῖν. καθὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατήρ, καὶ ἐγὼ πέμπω ὑμᾶς. Καὶ τοῦτο εἰπὼν ἐνεφύσησε καὶ λέγει αὐτοῖς· λάβετε Πνεῦμα Ἅγιον· ἂν τινῶν ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἂν τινῶν κρατῆτε, κεκράτηνται. Θωμᾶς δὲ εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν ὅτε ἤλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταὶ· ἑώρακάμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· ἂν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσίν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον

ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον καὶ εἶπεν· εἰρήνη ὑμῖν. Εἶτα λέγει τῷ Θωμᾶ· φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλε εἰς τὴν πλευράν μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη Θωμᾶς καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὅτι ἐώρακάς με, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες. Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ· ταῦτα δὲ γέγραπται ἵνα πιστεύσητε ὅτι Ἰησοῦς ἔστιν ὁ Χριστός ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύοντες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ.

ΧΑΡΑ, ΧΑΡΑ, ΧΑΡΑ!

«Ἐχάρησαν οἱ μαθηταὶ ἰδόντες τὸν Κύριον»

Οἱ μαθηταὶ στέκουν γεμάτοι ἔκπληξη καὶ θάμβος. Αἰσθήματα ἀπορίας, θαυμασμοῦ, συγκινήσεως διαδέχονται τὸ ἓνα τὸ ἄλλο, ἀλλὰ τελικὰ ὅλα αὐτὰ ὑποχωροῦν μπροστὰ στὰ εὐφρόσυνα κύματα τῆς χαρᾶς ποὺ κατακλύζουν τὶς καρδιές τους! Naί, εἶναι ὁ Διδάσκαλος! Τὸν βλέπουν ὀλοζώντανο ἐμπρὸς τους. Ἀκοῦνε τὴ φωνή του, βλέπουν τὰ ἴχνη τῶν πληγῶν του. Ὁ Κύριος ἀνέστη! Νίκησε τὸν θάνατο καὶ ὄλους τοὺς ἐχθρούς του. Δὲν ἀπατήθηκαν λοιπόν, ποὺ τοῦ ἔδωσαν τὴν καρδιά τους. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἀληθινὰ ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ! Ἀλλὰ ἡ χαρὰ τῆς Ἀναστάσεως δὲν πλημμύρισε μόνο τὶς καρδιές τῶν Ἀποστόλων. Ἀπὸ τὸ ἀνώγειο τῆς Ἱερουσαλὴμ ἀπλώθηκε στὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης κι εὐφραίνει ἀδιάκοπα τὶς γενεές τῶν πιστῶν ἕως τὰ πέρατα τῶν αἰώνων. Τὴ ζοῦμε κι ἐμεῖς μ' ἓνα ἰδιαίτερο τόνο αὐτὲς τὶς μέρες. Πῶς ὅμως, ἀλήθεια, ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου δημιουργεῖ τόσο ἔντονη καὶ βαθιὰ χαρὰ;

ΣΥΝΤΡΙΒΗ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Πρὶν ἀπ' ὅλα ἡ Ἀνάσταση μᾶς δίνει τὴν ὀριστικὴ καὶ ἀπόλυτη διαβεβαίωση ὅτι ὁ Κύριός μας εἶναι ὁ Θεός, ὁ κυρίαρχος τῆς κτίσεως, ὁ νικητὴς τοῦ θανάτου, ὁ πανίσχυρος Δεσπότης τοῦ παντός. Ἀναλογισθεῖτε πόσα καὶ πόσα δισεκατομμύρια ἀνθρώπων ἐπέρασαν ἀπὸ τὸν πλανήτη μας. Κατακτιπές, ἐφευρέτες, δυνάστες, ἰσχυροί, ποὺ κατέπληξαν μὲ τὴν τόλμη, τὴν δύναμη, τὴν εὐφυΐα τους. Ὅλοι ὅμως στὸ τέλος ὑποτάχθηκαν στὸν θάνατο, ποὺ ἔμεινε πάντα ὑπέρτατος ἄρχοντας στὴ γῆ. Ἄλλ' ὅμως νά! Ἐπάρχει Κάποιος, ὁ ὁποῖος δὲν νικήθηκε ἀπὸ τὸν θάνατο. Ἐπάρχει Κάποιος ποὺ κατέλυσε τὸ κράτος τοῦ Ἄδν. Καὶ ὄχι μόνο αὐτό, ἀλλὰ ἄνοιξε γιὰ ὄλους τοὺς ἀνθρώπους ποὺ θὰ βαδίσουν στὰ ἴχνη του τὴν πύλη τῆς Ἀναστάσεως. Μὲ τὸν πανηγυρικὸ αὐτὸ θρίαμβό του ὁ Θεάνθρωπος ἦλθε μὲ τρόπο ἀκαταμάχητο νὰ ἐπισφραγίσῃ τὴν διαβεβαίωση ποὺ ἔκανε λίγες μέρες πρὶν ἀπὸ τὸ Πάθος του. «**Εγὼ εἰμι ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ. Ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, κἂν ἀποθάνῃ, ζήσεται· καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων εἰς ἐμέ οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα**» (Ἰωάν. 1α' 25-26).

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΖΩΗ

Ἀλλὰ ἡ Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου δὲν μᾶς γεμίζει μόνο ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον, δὲν μᾶς στηριζέει ἀπλῶς στὴν πίστιν στὸν Χριστό· μᾶς προσφέρει ἀκόμη μιὰ ἄμεση παρηγοριὰ καὶ ἐνθάρρυνση γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῶν ποικίλων δυσκολιῶν ποὺ συναντοῦμε στὴν καθημερινή μας ζωὴ ἀπὸ τὶς δυνάμεις τοῦ κακοῦ. Συχνὰ μᾶς πιάνει τὸ παράπονο, καθὼς βλέπουμε τὴν ἀδικία νὰ κυβερνᾷ, τοὺς δυνατοὺς τοῦ κόσμου τούτου νὰ κερδίζουν τὶς ὑποθέσεις μὲ δολοπλοκίες, νὰ ξεφορτώνονται τοὺς ἀνεπιθύμητους μὲ σκευωρίες, νὰ ἐπιπλέουν μὲ παράνομα μέσα. Μὴ σπεύδουμε ὅμως νὰ βγάλουμε συμπεράσματα. Ἡ ἱστορία δὲν τελείωσε στὸ σημεῖο ποὺ νομίζουμε. Ἐπάρχει συνέχεια: Τὴν τελευταία λέξη θὰ τὴν πεῖ ὁ Θεός. Πάντα ἡ ἱστορία τοῦ κατατρεγμοῦ τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀλήθειας τελειώνει μὲ τὴν Ἀνάσταση.

Αὐτὸς ὁ κενὸς τῶνος τοῦ ἀναστημένου Κυρίου, ἂν τὸν προσέξουμε περισσότερο, ἂν ἐμβαθύνουμε στὸ νόημα του, θὰ δοῦμε ὅτι μᾶς μιλάει, μᾶς ἐνθαρρύνει, μᾶς παρηγορεῖ. «Ὡ, σεῖς ποὺ ὑποφέρετε! μᾶς ψιθυρίζει, μὴν ἀποθαρρύνεστε στὶς πονεμένες μέρες τῆς ζωῆς σας. Μὴν τὰ χάνετε, ὅταν σᾶς ἐγκαταλείπουν οἱ φίλοι σας, μὴν ἀποκαρδιώνεστε, ὅταν σᾶς μαστιγώνουν οἱ συκοφαντίες τῶν ἐχθρῶν σας, μὴν ἀπογοστεύεστε, ὅταν ἡ κακία τοῦ κόσμου δημιουργεῖ γύρω καὶ μέσα σας μιὰ ἀτμόσφαιρα ἀσφυκτική. Κοιτάξτε, ὁ δρόμος ὄλων αὐτῶν ποὺ βαδίζουν μὲ ὀδηγὸ τὸ Εὐαγγέλιό μου, στὰ ἴχνη τῆς δικῆς μου ζωῆς, δὲν τελειώνει στὸ ζοφερὸ σκοτάδι τοῦ Γολγοθᾶ. Προχωρεῖ στὴν Ἀνάσταση, τὴν Ἀνάληψη, τὴν θέωση. **«Μείνατε ἐν ἐμοί, καὶ ἐγὼ ἐν ὑμῖν»** καὶ μὴ φοβάστε τίποτε.

Ἀπὸ τὴν ἅγια νύχτα τῆς Ἀναστάσεως ἀλλεπάλληλα κύματα χαρᾶς λούζουν τὶς ψυχὲς τῶν Χριστιανῶν. Γιὰ μερικοὺς πιθανῶς ἡ μόνη ἀφορμὴ χαρᾶς εἶναι ἡ γραφικότητα τῶν ἐθίμων τοῦ Πάσχα. Γιὰ τοὺς πιστοὺς ὅμως ἡ αἰτία τῆς χαρᾶς βρίσκεται πολὺ βαθύτερα. Ἀναβλύζει ἀπὸ τὴ βεβαιότητα ὅτι ὁ Χριστὸς εἶναι ὁ μέγας Νικητὴς τῆς ἀνομιᾶς, τῆς ἀμαρτίας καὶ τοῦ θανάτου, ἀπὸ τὴν βεβαιότητα ὅτι καὶ ἡ δική μας προσωπικὴ ἱστορία μέσα ἀπὸ ὅλες τὶς δοκιμασίες τελικὰ ὀδηγεῖται στὴν Ἀνάσταση.

Βιαστικοὶ καὶ ἀνυπόμονοι

Βιαστικός καὶ ἀνυπόμονος ὁ σύγχρονος ἄνθρωπος. Δὲν περιμένει. Σήμερα νὰ σπείρει καὶ νὰ θερίσει. Μήπως ἡ ἴδια ἀνυπομονησία δὲν παρατηρεῖται καὶ στὰ πνευματικὰ ἔργα; Θέλουμε ἄμεση τὴν ἀνταπόκριση. Ὁ λόγος μας νὰ ἀναμοχλεύει τις ψυχὲς καὶ νὰ φέρνει ἀμέσως θεαματικὲς μεταβολές. Καὶ ὅμως τίποτα δὲν πάει χαμένο. Κανένας κόπος δὲν πέφτει στὸ κενό. Καμιά προσπάθεια πνευματικὴ, κανένας μόχθος ἀγάπης, κανένα δάκρυ συμπόνιας δὲν ἐξαφανίζονται, χωρὶς νὰ φέρουν πλούσιους καρπούς. Μπορεῖ ἀργά, σίγουρα ὅμως.

* * *

Ἔνας μοναδικὸς θεολογικὸς διάλογος γίνεται ἀνάμεσα στὸν Ἰησοῦ καὶ στὸν Νικόδημο, τὸν ἄρχοντα τῶν Ἰουδαίων. Οἱ πῶς μεγάλες καὶ βαθιὲς ἀλήθειες τῆς

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐργάζεται ἀθόρυβα, μυστικὰ μέσα στὶς καρδιὲς καὶ τὶς ἐτοιμάζει. Καὶ ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς χάριτος ποὺ κάνει τὰ μεγάλα θαύματα τῆς μεταστροφῆς.

πίστεως, ποὺ φανερώνουν τὴν ἀπέραντη ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἀποκαλύπτονται μὲ τρόπο μοναδικὸ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Σωτῆρα καὶ Λυτρωτῆ τῶν ἀνθρώπων. Τί θὰ περίμενε κανεὶς ὕστερα ἀπὸ μιὰ τέτοια μοναδικὴ εὐκαιρία; Τί ἄλλο ἀπὸ μιὰ ἄμεση καὶ ἐντυπωσιακὴ μεταστροφή; Ἔνας νέος ἀπόστολος νὰ πυκνώσει τις τάξεις τῶν μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ. Ἔνας σοφὸς νομοδιδάσκαλος νὰ προστεθεῖ στὴν πρωτοπορία τοῦ πρώτου ἀποστολικοῦ πυρήνα. Σὲ μιὰ τέτοια λειψανδρία ὁ Νικόδημος θὰ ἦταν ἓνα μοναδικὸ ἀπόκτημα μὲ τὰ προσόντα ποὺ διέθετε.

Καὶ ὅμως τίποτα ἀπὸ αὐτά. Ὁ Νικόδημος διὰ «**νυκτὸς**» ἔρχεται καὶ διὰ «**νυκτὸς**» ἀναχωρεῖ. Μιὰ συνάντηση ποὺ φαίνεται χωρὶς ἀποτελέσματα, χωρὶς νὰ κερδηθεῖ ἓνας ἀπόστολος, ἓνας σπουδαῖος μαθητής. Δὲν φαίνεται ἐκεῖνη τὴν ὥρα κάτι νὰ ἄλλαξε στὴ ζωὴ του. Οὔτε ἔδειξε νὰ κατάλαβε τις ὑψηλὲς ἔννοιες τῆς θεϊκῆς διδασκαλίας ποὺ τοῦ ἀνέπτυξε ὁ ἴδιος ὁ Κύριος. Ὁ θεῖος Διδάσκαλος τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὴν «**ἀνωθεν γέννησιν**», τὴν πνευματικὴ ἀναγέννηση καὶ ἐκεῖνος τοῦ ἀπαντοῦσε γιὰ ἀνθρώπινη γέννηση. Αὐτὸς ὁ «**διδάσκαλος τοῦ Ἰσραὴλ**» φάνηκε ἀνίκανος νὰ συλλάβει τὸ νόημα τῶν λόγων τοῦ Κυρίου. Μιὰ μοναδικὴ συνάντηση μὲ ἄδοξο τέλος, θὰ χαρακτηριζόταν μὲ ἀνθρώπινα κριτήρια.

Πόσο πρόχειρο ὅμως θὰ ἦταν ἓνα τέτοιο συμπέρασμα! Ὁ Νικόδημος φαίνεται νὰ φεύγει ἀπαθής. Μέσα του ὅμως ἔχουν γίνε, στὰ πῶς ἀδιόρατα βάθη τῆς καλοπροαίρετης ψυχῆς του, μεγάλοι συγκλονισμοὶ καὶ ἄγνωστες ἀνακατατάξεις. Τὰ ἀνθρώπινα μάτια δὲν εἶδαν τίποτα. Τὸ θεϊκὸ βλέμμα εἶδε τὸ σπόρο τοῦ θεϊκοῦ λόγου, ποὺ ἔπεσε στὴν ἀγαθὴ γῆ, στὴν ἐπιδεκτικὴ καρδιά, νὰ βλαστάνει δειλὰ καὶ νὰ ἀρχίζει μυστικὲς ἐσωτερικὲς διεργασίες.

Φεύγοντας ὁ Νικόδημος δὲν ἔγινε Ἀπόστολος κοντὰ στὸν Κύριο. Ἐγινε ἀπόστολος στὸ περιβάλλον του. Στὰ αὐτιά του ἀντηχοῦσαν τὰ λόγια τοῦ Κυρίου: «**Ὁ**

οἶδαμεν λαλοῦμεν καὶ ὁ ἔωράκαμεν μαρτυροῦμεν» (Ἰωάν. γ' 11), ἔστω καὶ ἂν οἱ ἄνθρωποι δύσκολα δέχονται τὴ θεϊκὴ ἀλήθεια. Καὶ αὐτὸς εἶχε δεῖ καὶ εἶχε ἀκούσει τὸν ἴδιο τὸν Χριστό. Εἶχε γευθεῖ τὰ ρήματα τῆς αἰώνιας ζωῆς. Εἶχε κερδηθεῖ γιὰ τὴ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Καὶ θὰ τὸ ἀποδείξει πάνω στὰ πράγματα.

Οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι εἶχαν στείλει ὑπηρέτες γιὰ νὰ συλλάβουν τὸν Ἰησοῦ. Καὶ ἐκεῖνοι γύρισαν πίσω γοητευμένοι ἀπὸ τὴ διδασκαλία Του. Οἱ Φαρισαῖοι τοὺς ρωτοῦν καὶ ἡ ἀπάντησή τους ἀποστομωτική: «**Οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος**». Καὶ ὁ ἀδίστακτος φαρισαϊσμός θὰ προσπαθήσει νὰ διαστρέψει τὴν ἀλήθεια: «**Μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλάνησθε;...**» Τότε ἀκριβῶς θὰ ἀντηχήσει θαρραλέα ἡ φωνὴ τοῦ Νικοδήμου ποὺ θὰ ὑποστηρίξει τὴ θέση τοῦ Δικαίου: «**Μὴ ὁ νόμος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ παρ' αὐτοῦ πρότερον καὶ γνῶ τί ποιεῖ;**» (Ἰωάν. ζ' 51).

Ἔτσι γίνεται πάντα. Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ ἐργάζεται ἀθόρυβα, μυστικὰ μέσα στὶς καρδιὲς καὶ τὶς ἐτοιμάζει. Καὶ ἔρχεται ἡ ὥρα τῆς χάριτος ποὺ κάνει τὰ μεγάλα θαύματα τῆς μεταστροφῆς. Τότε ποὺ οἱ ἀδιάφοροι γίνονται φλογεροί, οἱ διώκτες ἀπόστολοι, οἱ δειλοὶ ὁμολογητές. Ὁ,τι ἔγινε μὲ τὸν Νικόδημο καὶ μάλιστα στὴν πῶς δραματικὴ στιγμή μετὰ τὴ σταύρωση. Ὁ,τι γίνεται μὲ τόσες ψυχές.

ZQH Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.
Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ZQH»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ZQH» Σ.Α., Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἱπποκράτους 189, 114 72 Ἀθῆναι.

Ἐκτύπωση: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρῶν.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

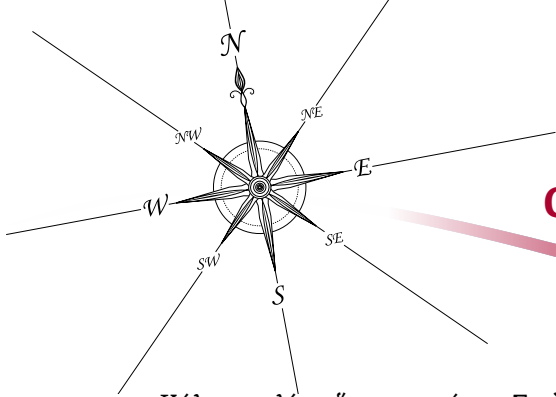
ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: 10 €

Ἀποστέλεται μὲ ἐπιταγὴ ἢ εἰς γραμματόσημα εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Περιοδικοῦ:

Ἱπποκράτους 189, 114 72 ΑΘΗΝΑΙ ἢ καταβάλλεται εἰς τὰ Βιβλιοπωλεῖα μας.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΩΣ) Γιὰ ὅλες τις χώρες: 25 € Κύπρος: 15 €

Κύλησαν λίγα ήσυχα χρόνια. Σιγά-σιγά όμως ο Πασβάντογλου, που ήταν τότε ο αρχηγός των τρομερών Γενίτσαρων, έγινε τόσο ισχυρός, που σήκωσε την παντιέρα της ανταρσίας έναντι του Σουλτάνου. Άρχισε να διοικεί τις έπαρχίες, που ήταν γύρω απ' τον Δούναβη χωρίς να λογαριάζει καθόλου τις διαταγές της Πύλης. Ο Σουλτάνος αγρίεψε, φώναξε, απείλησε, άλλ' αυτός δεν έννοούσε να ύποταχθεί. Τότε ο Σουλτάνος ζήτησε από τον έμπιστο φίλο του Χουσεϊν να εκστρατεύσει έναντι του άποστάτη. Και πράγματι ο Χουσεϊν επί κεφαλής εκατό χιλιάδων στρατού έξεστράτευσε έναντι του. Άλλα χωρίς αποτέλεσμα. Ο Πασβάντογλου δεν συνθηκολόγησε. Πολέμησε γενναία και ανάγκασε τον Χουσεϊν να παραιτηθεί από το σχέδιό του. Στην άποστασία αυτή του Πασβάντογλου δεν ήταν άμέτοχος και ο Γρηγόριος, που περίμενε ή ανταρσία του τρομερού γενίτσαρου να έπιταχύνει την άνασταση του Γένους μας.

Μετά τα γεγονότα αυτά ή θέση του Δεσπότη του Βιδυνίου έγινε προβληματική. Το να παραμείνει εκεί ήταν τρομερά επικίνδυνο. Η τουρκική έξουσία παρακολουθούσε κάθε ύποπτη κίνηση. Άλλα μήπως ήταν ακίνδυνο να καλάσει τις σχέσεις του με τον τρομερό Πασβάντογλου; Άναμφίβολα όχι. Οί σκέψεις αυτές τον βασάνισαν πολύ. Το δίλημμα ήταν τρομερό. Ζήτησε από τον Θεό να του δείξει δρόμο σωτηρίας. Τέλος άποφάσισε να φύγει. Σε λίγο καιρό γύρισε στην Κωνσταντινούπολη, αφού παρέκαμψε χίλια δυό έμπόδια.

Β' ΣΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ

Την εποχή, που έφθασε στην Πόλη, για τρίτη και τελευταία φορά, ο Μητροπολίτης Γρηγόριος, στον Οικουμενικό θρόνο καθόταν ο ταπεινός και φιλήσυχος Καλλίνικος ο Ε'. Ο Πατριάρχης τον δέχθηκε με άγάπη και τον Ιούλιο του 1801 τον μετέθεσε στη Μητρόπολη των Δέρκων.

Οί Δέρκοι ήταν άρχαία πόλη της Θράκης, τριαντατρία χιλιόμετρα ΒΔ της Κωνσταντινουπόλεως και δύο χιλιόμετρα μακριά από τον Εϋξεινο Πόντο. Στα δοξασμένα βυζαντινά χρόνια ήταν έδρα Μητροπολίτη. Δύο όμως αιώνες μετά την πώση της βυζαντινής αυτοκρατορίας ή άρχαία πόλη παρήκμασε, πράγμα, που ανάγκασε το Πατριαρχείο να μεταθέσει την έδρα του Δεσπότη στο όμορφο προάστειο, τα Θεραπειά, κρατώντας τον άρχαίο ένδοξο τίτλο του «Δέρκων υπέρτιμος και Ήξαρχος Βοσπόρου...»

Στα τελευταία χρόνια πριν την Έλληνική Έπανάσταση, το προάστειο αυτό, που είναι μία από τις πιο μαγευτικές τοποθεσίες των περικώρων της Κωνσταντινουπόλεως, ήταν ένα από τα σπουδαιότερα έθνικά κέντρα του Βοσπόρου. Εκεί είχαν την

έδρα τους πολλοί από τους Φαναριώτες.

Άς γυρίσουμε όμως στον Γρηγόριο. Ο άκαταπόνητος Δεσπότης άφου άγωνίσθηκε στο νοτιότερο και στο βορειότερο άκρο της Βαλκανικής, παίρνει τώρα μια έξέχουσα θέση στην καρδιά του Έλληνισμού. Έγκαθίσταται κοντά στην Κωνσταντινούπολη, στα Θεραπειά. Οί άρχές, οί Φαναριώτες, οί δημογέροντες τον ύποδέχονται με χαρά. Ο λαός πανηγυρίζει τον έρχομό του. Ο Γρηγόριος, φτιαγμένος για να διοικεί, με όξυτατη κρίση, δεν παρασύρεται από τις έκδηλώσεις αυτές. Μαντεύει τις δυσκολίες, που τον περιμένουν και στην τρίτη του έδρα. Όμως δεν λυγίζει. Με καρδιά γεμάτη άγάπη και μ' άτσάλνια θέληση άναλαμβάνει τα νέα του καθήκοντα.

Άπό τις πρώτες μέρες και ή νέα του Μητρόπολη γίνεται κέντρο των κατατρεγμένων. Πολλά ζητήματα των σκλάβων φθάνουν στο φιλόστοργο Δεσπότη. Κι αυτός με άγάπη και καλοσύνη τους νουθετεί και τους καθοδηγεί. Ίδιαίτερη στοργή δείχνει στους συμπατριώτες του. Πολλοί Μωραίτες, είτε διωγμένοι άπο τους σατράπες της Πελοποννήσου, είτε θέλοντας να επιτύχουν διάφορα ζητήματά τους, σ' αυτόν καταφεύγουν.

Ο Γρηγόριος, που προστάτευε κάθε ραγιά, έδειχνε ιδιαίτερη στοργή στα παιδιά. Όταν έγκαταστάθηκε στα Θεραπειά πήρε ύπό την προστασία του ένα μικρό φτωχό παιδί, που το έλεγαν Γρηγόρη. Η καρδιά του μικρού πλημμύρισε άπο εύγνωμοσύνη μόλις βρέθηκε κοντά στον καταδεκτικό Δεσπότη. Και γι' αυτό άφοσιώθηκε με όλη του την ψυχή στον προστάτη του. Και ο Δεσπότης έκανε το πάλι για τον μικρό συνώνυμό του. Τον έστειλε στην Έλληνική Σχολή των Θεραπειών, που τότε βρισκόταν σε άκμή. Άργότερα τον χειροτόνησε διάκονο και κατόπιν πρεσβύτερο. Δεκαπέντε χρόνια μετά το μαρτυρικό θάνατο του προστάτη του Δέρκων, ο Γρηγόριος άνέβηκε στον Πατριαρχικό θρόνο της Κωνσταντινουπόλεως. Ός Πατριάρχης ο Γρηγόριος έδειξε σπάνιες άρετές, μεγάλο ζήλο, στοργή στον πονεμένο λαό. Όλα αυτά είχαν σπαρεί στην ψυχή του άπο τον μεγάλο του προστάτη, τον Μητροπολίτη Δέρκων.

Άλλ' ο Γρηγόριος δεν ήταν το μόνο παιδί για το όποιο φρόντισε ο Δέρκων. Κι άλλα έλληνόπουλα περιέβαλε με στοργή, βοηθώντας τα ν' άναδειχθούν στην κοινωνία και να γίνουν φλογεροί έργάτες του Χριστού.

Πόσα, αλήθεια, δεν όφείλει το Έθνος μας σε τέτοιους κληρικούς, που έγιναν συμπαραστάτες της σκλαβωμένης νεότητας! Πόσα δεν όφείλει στους άφανείς αυτούς προστάτες, που χάρισαν στην Έκκλησία άφιερωμένους ήγέτες και στο Έθνος γενναίους μαχητές!

(Συνεχίζεται)

«ΑΚΟΕΣ ΠΟΛΕΜΩΝ»

ΔΙΑΧΥΤΗ ή ἀνψυχία ἀπὸ τὶς «**ἀκοὲς πολέμων**» στὴν Οὐκρανία. Ὁνειρο, λοιπόν, ἡ εἰρήνη; Δὲν θὰ ἔλθει ἡ εὐλογημένη ἐκείνη ἡμέρα, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Θεὸς «**τόξον καὶ ρομφαίαν καὶ πόλεμον συντρίψει ἀπὸ τῆς γῆς**»; (Ὡσηέ β΄ 18). Τὸν διακαῆ πόθο τῆς εἰρήνης μιᾶς ἀνθρωπότητας ἀπνυδισμένης, κουρασμένης ἀπὸ τοὺς πολέμους καὶ τὶς αἱματοχυσίες, ἐκφράζει καὶ ἡ προσευχὴ τοῦ προφήτη Ἡσαΐα. Γονατιστὸς μπροστὰ στὸ ἱλαστήριο τοῦ Θεοῦ ἀνέπεμπε θερμὴ τὴν εὐχή: «**Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν εἰρήνην δὸς ἡμῖν**» (κοτ΄ 12). Ἀλλὰ ὁ διακαὴς αὐτὸς πόθος δὲν θὰ πραγματοποιηθεῖ παρὰ μόνο, ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἀπαρνηθεῖ τὸν ἐγωπαθεῖ ἑαυτοῦ. Τότε θὰ γίνῃ ἡ μεγάλη ἐπανάσταση τῆς εἰρήνης. Ἡ ἀγάπη θὰ μεταμορφώσει τὶς καρδιές, θὰ ἀμβλύνει τὰ πάθη, τὶς ἀντιπάθειες, τὰ μίσια, τὶς ἀντεκδικήσεις, τοὺς θιγμένους ἐγωισμούς. Θέλουμε, πραγματικά, νὰ εἰρνεύσουν οἱ ἄνθρωποι; Δὲν ἔχουμε παρὰ νὰ τοὺς ὀδηγήσουμε κοντὰ στὸ Σταυρό. Κάτω ἀπὸ τὴ σκιά του μποροῦν νὰ λυθοῦν ὅλα τὰ ἀκανθῶδη προβλήματα ποὺ χωρίζουν τοὺς ἀνθρώπους. Ἐκεῖ ἡ ἀπέραντη ἀγάπη συνάντησε τὸ μεγάλο μίσος καὶ τὸ νίκησε. Ὁ σταυρωμένος Κύριος «**ἤπλωσε τὰς παλάμας καὶ ἤνωσε τὰ τὸ πρὶν διεστῶτα**».

Η ΜΑΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

ΑΝ, ΛΟΙΠΟΝ, θέλουμε νὰ χτίσουμε μιὰ ἀληθινὰ δίκαιη κοινωνία, ὅπου θὰ βασιλεύει ἡ εἰρήνη, πρέπει νὰ προσέξουμε τὰ πνευματικὰ θεμέλιά της. Καὶ αὐτὰ μονάχα ὁ Χριστιανισμὸς μπορεῖ νὰ τὰ προσφέρει. Δυστυχῶς οἱ πολλοὶ ἢ τὸν ἀρνοῦνται ἢ τὸν πολεμοῦν. Ἄλλοι ἀδιαφοροῦν ἢ τὸν περιφρονοῦν. Καὶ γι' αὐτὸ δὲν ὑπάρχει οὔτε θὰ ὑπάρξει τῶν «**κακῶν παῦλα**». Εἰρήνη φωνάζουν ἄνθρωποι ποὺ δὲν ἔχουν καμιά σχέση μὲ τὸν Ἄρχοντα τῆς εἰρήνης. Ἐλευθερία φωνάζουν οἱ «**δοῦλοι τῆς φθορᾶς**», ποὺ χρησιμοποιοῦν τὴν ἐλευθερία ὡς «**ἐπικάλυμμα τῆς κακίας**» (Α΄ Πέτρ. β΄ 16). Δικαιοσύνη κραυγάζουν οἱ «**ἐργάται τῆς ἀδικίας**», οἱ «**ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγοι**» (Α΄ Τιμ. δ΄ 2). Ἡ μάχη γιὰ τὴν εἰρήνην εἶναι ὑπόθεση ἱερή. Γι' αὐτὸ και μόνο ἀδιάφθοροι ἱεροφάντες τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μποροῦν νὰ τὴν πραγματοποιήσουν. Ἐχουμε ἀνάγκη ἀπὸ ἀνιδιοτελεῖς μαχητές, ὄχι ἐρεθισμένους ἀπὸ τὰ πάθη, ἀλλὰ ἐμπνευσμένους ἀπὸ τὴν ἀγάπην. Κίνητρό τους δὲν θὰ εἶναι ἡ ὑποκρισία, ἀλλὰ ἡ ἀλήθεια. Πρωταγωνιστὲς ποὺ συναρπάζονται ἀπὸ τὸ πάθος εἶναι ἐπικίνδυνοι γιὰ τέτοιους ἀγῶνες. Μονάχα ἀγωνιστὲς ποὺ ἐνθουσιάζονται ἀπὸ τὴν ἀγάπην στὸν ἄνθρωπο, τὴν ἀγάπην ποὺ ἔφερε ὁ Χριστὸς στὸν κόσμον, μποροῦν νὰ γίνουν οἱ οἰκοδόμοι μιᾶς νέας κοινωνίας, ποὺ θὰ βασιλεύει ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ «**ἡ πάντα νοῦν ὑπερέχουσα**» (Φιλιπ. δ΄ 7).

ΟΙ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΚΟΠΙΑ

«**ΔΙΑΒΑΣΑ** στὴν «Καθημερινή» ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ὑποδέχθηκαν τὸν κ. Βενιζέλο μὲ ἐγκαρδιότητα καὶ συζητήσαν ὅλα τὰ θέματα ποὺ ἀφοροῦν τὴν Ἑλλάδα (Προεδρία Ε.Ε. - οἰκονομία - τρομοκρατία - Κυπριακὸ κ.λπ.) ἀλλὰ ὅταν ἦλθε ἡ ὥρα νὰ συζητήσουν τὸ Μακεδονικὸ, στραβομουτσούνιασαν καὶ ἀδιαφόρησαν. Ἀπορῶ καὶ διερωτῶμαι: Πῶς εἶναι δυνατόν αὐτοὶ οἱ μορφωμένοι ἀξιωματοῦχοι τῆς Ἀμερικῆς νὰ ἀγνοοῦν τὴν ἱστορία τοῦ Μακεδονικοῦ; Ἀλήθεια, δὲν γνωρίζουν ὅτι τὸ Μακεδονικὸ εἶναι γέννημα θρέμμα τοῦ Τίτου, τοῦ Στάλιν καὶ τῆς Κομμουνιστῆς γιὰ νὰ βροῦν διέξοδο οἱ Σλάβοι στὸ Αἰγαῖο;...» («Καθημερινή» 18.2.14). Εἶναι, λοιπόν, δυνατόν νὰ μὴν ἀγανακτεῖ κανεὶς μὲ τὴν προκλητικὴ διπλωματία τοῦ καιροσκοπισμοῦ τῶν «μεγάλων»; Τόσες ἀτέρμονες συζητήσεις, γιὰ νὰ πεισθεῖ ἓνας ἀδίστακτος σφετεριστῆς νὰ ἐπιστρέφει τὸ κλεμμένο ὄνομα Μακεδονία; Μὰ οἱ ἴδιοι τὰ ἔλεγαν: «**Ἡ Κυβέρνηση θεωρεῖ ὅτι κάθε λόγος γιὰ Μακεδονικὸ «ἔθνος», Μακεδονικὴ «πατρίδα» ἢ Μακεδονικὴ «ἐθνικὴ συνείδηση» ἀποτελεῖ προπαγάνδα ἀσύστατη ποὺ δὲν στηρίζεται σὲ καμιά ἐθνικὴ ἢ πολιτικὴ πραγματικότητα...**» (Ἐντουαρντ Στεττίνιους, ὑπουργὸς Ἐξωτερικῶν τῶν Η.Π.Α.). Τώρα γιατί φοβοῦνται νὰ τὰ ἐπαναλάβουν καὶ νὰ τὰ ἐπιβάλουν;

Η ΖΩΗ ΥΠΕΡΤΑΤΟ ΑΓΑΘΟ

ΟΤΑΝ ἓνα μεγάλο μέρος τῆς πολιτισμένης ἀνθρωπότητας καὶ σύσσωμη ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις, ἀποφάσισε νὰ καταργήσει τὴ θανατικὴ ποινὴ, ἀκόμα καὶ γιὰ τὰ πλέον εἰδεχθῆ ἐγκλήματα, ἓνα πρᾶγμα ἤθελε νὰ ὑπογραμμίσει: Ἡ ζωὴ εἶναι ὑπέρτατο ἀγαθὸ καὶ κανεὶς δὲν ἔχει δικαίωμα, γιὰ κανένα λόγο, νὰ τὴν ἀφαιρεῖ. Καὶ βεβαίως, τὸ «**ὅλοι ἔχουμε δικαίωμα στὴ ζωὴ**», ποὺ προβλέπει ὁ Χάρτης Θεμελιωδῶν Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως, διακηρύσσει ἓναν ἄλλον πολιτισμὸ σ' ἓνα κόσμον ποὺ ἀνηφορίζει τὴν τρίτη χιλιετία, ἀφίνοντας πίσω του χιλιάδες νεκροῦς. Αὐτὸ τὸ μῆνυμα ὀφείλει νὰ στείλει σὲ ὅλοκληρον τὸν κόσμον καὶ ἡ ἀνελέπτα σφαγιαζόμενη ἀθῶα κυοφορούμενη ζωὴ. Καὶ νὰ διακηρύξει ὅτι στὸν σεβασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, ποὺ ἀποτελεῖ ὕψιστον θεῖον δῶρον, ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς συλλήψεως, δὲν χωραεὶ κανένας συμβιβασμὸς. Καὶ ὅμως, σὲ πρόσφατη ἐκπομπή, τὸ θράσος θέλησε νὰ ὑπερασπισθεῖ τὸ «**δικαίωμα**» (!) στὴν ἔκτρωση, λέγοντας: «**Τί θέλετε νὰ ξαναγυρίσουμε στὴ δεκαετία τοῦ '30 καὶ νὰ μὴν ἔχει τὸ δικαίωμα ἡ γυναίκα στὸν αὐτοπροσδιορισμὸ τοῦ σώματός της;**» Ὡστε «**ἐπιστροφή** στὸ '30» καὶ «**αὐτοπροσδιορισμὸς τοῦ σώματος τῆς γυναίκας**» εἶναι ὁ σφαγιασμὸς ἐνδὸς νέου ἀνθρώπου, στὸν ὁποῖο ἀρνοῦμαστε τὸ δικαίωμα νὰ ἔλθει στὴ ζωὴ;

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«**ΖΩΗ**»
Ἰπποκράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ